

اخبار کوتاه داخلی

خروج پرسپولیس از بحران در غیاب هواداران

پرسپولیس با شکست پیکان بعد از ۲ باخت پیاپی در لیگ برتر به یک پیروزی دلچسپ دست پیدا کرد و در غیاب هوادارانش از بحران خارج شد.

هفته هفتم رقابت‌های لیگ برتر فوتبال ایران دیروز با انجام سه دیدار آغاز شد. در یکی از بازی‌ها تیم‌های پرسپولیس و پیکان از ساعت ۱۸ در ورزشگاه بدون تماشاگر آزادی به مصاف هم رفتند که این مسابقه در پایان با برتری ۲ بر یک پرسپولیس به اتمام رسید. سرخوشان تهرانی با گل‌های مهدی ترابی (۱۹) و احمد نوراللهی (۸۱) در برابر تها گل سعید واسعی (۲۴) از یک ضربه کاشته در پشت ۱۸ قدم به سه امتیاز ارزشمند رسیدند و بعد از ۲ باخت پیاپی در لیگ برتر به چهارمین پیروزی این فصل دست پیدا کردند.

پیروزی ارزشمند فولاد خوزستان

در دیگر بازی دیروز، تیم‌های ماشین‌سازی تبریز و فولاد خوزستان در ورزشگاه آیینیان‌دیزل، به مصاف هم رفتند که فولادی‌ها با شکست حریف تیریزی به پیروزی دست یافتند. شاگردان جواد نکونام در این بازی به پیروزی سه بر ۲ رسیدند تا یک پیروزی ارزشمند را در دیداری خارج از خانه جشن بگیرند.

برنز قایق‌رانان ایران در مسابقات ماراتن آسیا

تیم کایاک دو نفره ماراتن ایران در روز پانجمی مسابقات قهرمانی آسیا موفق به کسب یک مدال برنز شد.به گزارش ایرنا در روز پانجمی رقابت‌های قهرمانی آسیا در شاولونشیگ چین ملی‌پوشانان ایران در مسابقه کایاک دو نفره ماراتن ۳۰۰ کیلومتر بزرگسالان به مصاف رقبا رفتند که در پایان به یک مدال برنز رسیدند.در پایان این مسابقه ایلپا نادرزاد و محمدرضا صیادمومن با زمان ۲:۲۲:۰۶،۲۱ ساعت پس از ۲ قایق کشور چین مقام سوم را کسب کردند و صاحب مدال برنز شدند.رضا زینبسی و صادق زمانی نیز با زمان ۲:۲۷:۴۰،۴۸ سساعت در جایگاه چهارم قرار گرفتند. به این ترتیب تیم ملی ایران با کسب ۳ مدال طلا و ۳ مدال برنز به کار خود در مسابقات ماراتن قهرمانی آسیا پایان داد.

شکست ایران برابر کره در مسابقات والیبال سیزم تیم والیبال ایران در نخستین مسابقه خود در جریان رقابت‌های سیزم مغلوب کره‌جنوبی شد. به گزارش خبرگزاری فارس، مسابقات والیبال ارتش‌های جهان به میزبانی چین در حال برگزاری است. تیم ایران با هدایت فرهاد نرفزاده در نخستین مسابقه خود در این دوره از مسابقات مقابل کره‌جنوبی با نتیجه ۳ بر یک و با امتیازهای ۲۵ بر ۱۸، ۲۶ بر ۲۶، ۱۸ بر ۲۶، ۲۴ بر ۲۴ شکست خورد.تیم والیبال نیروهای مسلح ایران در گروه دوم مسابقات با تیم‌های کانادا، کره‌جنوبی، هلند و پاکستان هم‌گروه است. در گروه یک نیز تیم‌های ایران، چین، ونزوئلا، فرانسه، کره دارند.نفرانی ممنوع علیرضا نادای (کاپیتان)، بزیان براتی، جابر اسماعیلی پور، مصطفی نجفی، ارداین احمدی، آرمن افشین‌فر، امیر افشار، فردین قلعوموند و محمد علی فلاح عضو تیم نیروهای مسلح ایران هستند.تیم کشورمان امروز در دومین مسابقه خود به مصاف کانادا می رود.

هادی پور نامزد بهترین ورزشکار فیروز شد

آرمن هادی پور تکواندوکار ایران از سوی فدراسیون جهانی ورزش‌های دانشگاهی (FISU) به عنوان نامزد بهترین ورزشکار مرد فدراسیون جهانی ورزش‌های دانشگاهی انتخاب شد.

عمومی فدراسیون ملی ورزش‌های دانشگاهی، در چهارمین دوره جشنواره فدراسیون جهانی ورزش‌های دانشگاهی (فیوز کال)، آرمن هادی پور قهرمان جهان پس از بررسی‌های صورت گرفته توسط کمیته فنی جشنواره آرمن هادی پور دارنده سه مدال طلای دانشجویان نوانست به بخش انتخاب بهترین ورزشکار راه یابد. گفتنی است که چهارمین مراسم فیوز کال، در تورین ایتالیا ۱۵ نوامس (۲۴ آبان) همزمان با سی و ششمین مجمع عمومی فیوز برگزار خواهد شد.

تکواندوی ایران برای انتخاب در بخش «بهترین ورزشکار مرد» حضور خواهد داشت.نابراین گزارش پس از معرفی دو نماینده کشورمان نجمه حدادی در رشته تیراندازی و آرمن هادی پور در رشته تکواندو از سوی فدراسیون ملی ورزش‌های دانشگاهی برای حضور درجمع بهترین‌های ورزش دانشگاهی جهان پس از بررسی‌های صورت گرفته توسط کمیته فنی جشنواره آرمن هادی پور دارنده سه مدال طلای دانشجویان نوانست به بخش انتخاب بهترین ورزشکار راه یابد. گفتنی است که چهارمین مراسم فیوز کال، در تورین ایتالیا ۱۵ نوامس (۲۴ آبان) همزمان با سی و ششمین مجمع عمومی فیوز برگزار خواهد شد.

به‌اطلاع می‌رساند به‌استناد مصوبهٔ مجمع عمومی فوق‌العاده ۱۳۹۶/۱۲/۱۲ و مصوبهٔ هیئت‌مدیرهٔ مورخ ۱۳۹۸/۰۳/۲۸ و مجوز شمارهٔ ۰۱۷-۸۱-۵۳۵۰۹۸۴ مورخ ۱۳۹۸/۰۳/۱۳ اس‌ما‌زان بورس و اوراق بهادار مقرر گردید سرمایهٔ شرکت از مبلغ ۱،۲۳۳ میلیارد ریال به‌مبلغ ۱،۶۴۴ میلیارد ریال، افزایش یابد. در مهلت تعیین‌شده جهت استفاده از حق تقدم خرید سهام، تعداد ۳،۵۶۶،۳۵۸ سهم از سهام جدید توسط سهامداران شرکت پذیرهنویسی گردیده است. با عنایت به انقضای مهلت استفاده از حق تقدم مذکور و به‌منظور تحقق افزایش سرمایه، تعداد ۱،۵۴۴،۰۰۰ سهم ۱،۵۴۴،۰۰۰ رأیالی استفاده نشدهٔ سهامداران برای پذیرهنویسی عمومی با عنایت به مجوز شمارهٔ ۱۳۹۸/۰۳/۲۵ و ۱۳۹۸/۰۷/۲۵ ادارهٔ ثبت شرکت‌ها به‌شرف زیر عرضه می‌گردد:

- موضوع فعالیت شرکت:** تاسیس وایجاد کارخانجات تولید سیمان و صنایع جانبی وابسته به آن ، تهیه وتأمین کلیه مواد ، وسایل ،دستگاهها و ماشین آلات مورد نیاز این صنایع در داخل و خارج از کشور ، اکتشاف استخراج و بهره برداری از کلیه معادن مورد نیاز صنعت ، تأسیس شرکت های جدیدیا سهم شدن در شرکتهای موجود در جهت تعقیب اهداف شرکت وبطور کلی انجام کلیه معاملات مجاز تولیدی و بازرگانی و صنعتی به طور مستقیم و غیر مستقیم به تمام یا هریک از موضوعات فوق
- مرکز اصلی و دفاتر شرکت و کد پستی:** مازندران تکاقریه آلو کارخانه سیمان مازندران کدپستی۱۱۳۷۵۶۴۸۴۰۰دفتر مرکزی: تهران خیابان آفریقا خ شهید ستاری پلاک ۱۶ کدپستی۱۹۶۸۵۶۹۱۱
- سرمایه فعلی شرکت:** ۱،۲۳۳،۰۰۰،۰۰۰ ریال.
- موضوع افزایش سرمایه:** اصلاح ساختار مالی
- محل افزایش سرمایه:** از محل مطالبات حال شده سهامداران وآورده نقدی
- مبلغ افزایش سرمایه:** ۴۱۱،۰۰۰،۰۰۰ ریال
- مبلغ سرمایه پس از افزایش:** ۱،۶۴۴،۰۰۰،۰۰۰ ریال.
- مدت شرکت:** نامحدود
- نوع سهام:** عادی با نام و شرکت فاقد سهام ممتاز است.
- ارزش اسمی هر سهم:** ۱۰۰۰ ریال.
- مبلغ مشارکت شده توسط سهامداران شرکت:** ۴۰۰،۴۵۶،۳۵۸،۰۰۰ ریال
- تعداد سهام قابل عرضه به عموم:** ۱۰،۵۴۳،۶۴۲ سهم.
- مشخصات اعضای هیئت مدیره و مدیر عامل شرکت:**

کار سخت تکواندوی ایران برای کسب سهمیه های کامل المپیک

با توجه به نتایج بدست آمده در گرندپری بلغارستان و حذف ۳ نماینده ایران، کار کسب سهمیه‌های کامل المپیک برای ایران بیش از پیش سخت شد تا کار به تورنمنت نهایی کسب سهمیه در روسیه کشیده شود. به گزارش ایسنا، مرحله سوم رقابت‌های گرندپری ۲۰۱۹ در صوفیه پایتخت بلغارستان به پایان رسید و تیم ۵ نفره ایران در نهایت به ۲ مدال برنز بسنده کرد. تیم ملی تکواندو ایران در راه افزایش امتیاز سهمیه المپیک با ترکیب آرمن هادی‌پور در ۵۸-، میرهاشم حسینی و سروش احمدی در ۶۸- و سعید رجبی و سجاد مردانی در ۸۰+ کیلوگرم و با هدایت فربرز عسکری عازم صوفیه شد که در پایان هادی‌پور و احمدی به مدال برنز رسیدند و ۳ نماینده دیگر ایران نیز از دور رقابت‌ها کنار رفتند.

بر اساس قانون فدراسیون جهانی تکواندو، در هر وزن المپیک در نهامت ۱۶ تکواندوکار در توکیو حضور خواهند داشت. از این میان ۵ نفر نخست رنکینگ جواز حضور در المپیک را بدست می‌آورند، یک نفر از طریق رقابت های گرنداسلم موفق به کسب سهمیه می‌شود، ۸ نفر از رقابت‌های قاره‌ای کسب سهمیه آسیا، اروپا، آمریکا و آفریقا(دارندگان طلا و نقره در هر وزن المپیک)ی جواز حضور در المپیک را بدست می‌آورند و نفر نخست رقابت‌های اقیانوسیه نیز به این جمع اضافه خواهد شد.برای یک نفر باقیمانده در هر وزن (ترجمه۴ نفر)، ۲ نفر، سهم میزبان رقابت‌های المپیک است و بعد، انتخاب خواهند شد. نفر دیگر نیز از طریق والید کارت از طریق شورایی در فدراسیون جهانی که عموما به کشورهای ضعیف می‌دهند، انتخاب خواهند شد. در رقابت‌های کسب سهمیه در هر قاره، کشورهایی که بر اساس رنکینگ دو و بالاتر صاحب سهمیه شده باشند نمی‌توانند سهمیه‌ای بگیرند، کشورهایی که یک سهمیه از طریق رنکینگ گرفته باشند نیز نمی‌توانند در نهایت یک سهمیه از طریق قاره‌ای بگیرند اما کشورهایی که هیچ سهمیه‌ای از طریق رنکینگ نگرفته باشند می‌توانند حداکثر ۲ سهمیه از طریق رقابت‌های قاره‌ای دریافت کنند.

طبق برنامه‌ریزی فدراسیون تکواندو، ملی‌پوشان تکواندوی ایران در فرصت باقیمانده برای افزایش امتیاز سهمیه المپیک در ۳ رویداد صربستان، کرواسی و در نهایت مسکو حاضر خواهند شد که در این میان رقابت

بر اساس قانون فدراسیون جهانی در صورتی که یکی از نمایندگان المپیکي به هر دلیلی نتواند عازم این رقابت‌ها گردد جایگزین باید در رده یک تا ۲۰ نهامت مسکو حاضر خواهند شد که در این میان رقابت

سیامند در حمان:عشق به وطن و مردم تنها دلگرمی من برای کسب مدال است

قوی‌ترین پارالمپین تاریخ ایران گفت:با وجود بی‌مهری‌های مسوولان، عشق به وطن و مردم تنها دلگرمی من برای تداوم تمریناتم و کسب مدال و افتخارآفرینی برای کشورم است.

سیامند رحمان در گفت و گو با خبرنگار ایرنا اظهار داشت: ۱۳ سال است که عضو تیم ملی هستم و با وجود کسب ۲ مدال طلای پارالمپیک و رکوردن‌های فراوان برای کشورم همچنان به مشکلات من از سوی مسوولان توجهی نمی‌شود. وی با بیان اینکه مسوولان از نظر مالی حمایت

چندانی از ملی‌پوشانی چون وی ندارند، افزود: هم‌اکنون ماهانه فقط ۹۰۰ هزار تومان حقوق دریافت می‌کنم و حتی بیمه هم نیستم.

رکسوردار جهان و پارالمپیک در دسته فوق‌سنگین وزنه‌برداری معلولان با بیان اینکه با هزینه شخصی خود تمریناتش را دنبال می‌کند، اضافه کرد: خیلی‌ها فکر می‌کنند که کمک‌های آن‌چنانی به ما می‌شود اما واقعیت چیز دیگری است.هیچ‌کدام از مسوولان آسانی در طول این مدت که در حال تمرین هستم حتی ما من تمامی

هم نداشته‌اند و پیگیر وضعیت من نیستند. رحمان با بیان اینکه مسوولان به جای کمک کردن فقط بسا مدال‌های ما پُر می‌دهند، گفت: به عنوان یک ورزشکار حرفه‌ای سخت‌ها و مشکلات فراوانی دارم و این بی‌مهری‌ها نیز بیشتر بر مشکلات من اضافه می‌کند.از پارا المپیک ریو به بعد تاکنون هیچ‌کدام از مسوولان سرافی از من نگرفت‌اند .

سیامند افزود: تمام هدف من کسب مدال طلای مسابقات توکیو و رکوردن‌زی در این مسابقات

ورزشی

کار سخت تکواندوی ایران برای کسب سهمیه های کامل المپیک

فایبال در روسیه از اهمیت بسزایی برخوردار است. به نغرات اول تا سوم تورنمنت صربستان و کرواسی برای کسب مدال‌های طلا، نقره و برنز ۶، ۱۰، ۱۲ امتیاز اختصاص داده خواهد شد.اما در رقابت‌های پور ۱۲/۶ در مسکو که فقط ۱۶ نفر برتر رنکینگ حضور خواهند داشت به مدال‌آوران طلا ۸۰ نفره، ۴۸ و برنز ۲۸ امتیاز اختصاص داده می‌شود.

با توجه به نتایج ملی‌پوشان ایران و وضعیت آن‌ها در رنکینگ، کادر فنی حساب ویژه‌ای برای کسب مدال در تورنمنت مسکو مخصوصا برای آرمن هادی‌پور میرهاشم حسینی و سجاد مردانی باز کرده تا در نهایت سهمیه‌های المپیک را از آن خود کنند.

رقابت‌های قهرمانی اروپا نیز پیش از تورنمنت مسکو برگزار می‌شود و به نغرات قهرمان ۴۰ امتیاز سهمیه المپیک داده خواهد شد که همین امر نیز کمک زیادی برای اروپایی‌ها در راه کسب سهمیه المپیک است و اهمیت نتایج تکواندوکاران ایران در میدان پیش رو را بیش از پیش خواهد کرد.

بر اساس قانون فدراسیون جهانی در صورتی که یکی از نمایندگان المپیکي به هر دلیلی نتواند عازم این رقابت‌ها گردد جایگزین باید در رده یک تا ۲۰ نهامت مسکو حاضر خواهند شد که در این میان رقابت

سهمیه ۱+۳ ایران در لیگ قهرمانان آسیا

است و با تمام وجود برای دستیابی به این هدف حتی باوجود این بی‌مهری‌ها تلاشی می‌کنم.تا کنون از چند کشور از جمله «جمهوری آذربایجان» به من پیشنهادهایی شده است ولی به دلیل عشق به وطن و خانواده هیچ‌کدام از آنها را نپذیرفتم.

وی همچنین تندبسی را که از وی توسط شهرداری و شورای اسلامی اشوبه در ورودی این شهر نصب شده نامناسب خواند و از مسوولان خواست تا به اصلاح یا برداشتن آن از این مکان اقدام کنند.

۲ مدال طلای پارا المپیک ۲۰۱۲ لندن و ۲۰۱۶ ریو، پنج مدال طلا و یک نقره مسابقات قهرمانی جهان و سسه مدال طلای بازی‌های پاراسیایی ۲۰۱۰ گرازو، ۲۰۱۴ اینچئون و ۲۰۱۸ جاکارتا از سیامند ورزشکاری برجسته در سطح رقابت‌های بین‌المللی ساخته است.

سیامند رحمان متولد ۱۳۶۷ و اهل شهرستان اشوبه از توابع آذربایجان غربی و وزنه‌بردار سنگین وزن ایران است که در سال ۱۳۸۷ برای اولین‌بار به اردوی تیم ملی وزنه‌براری معلولان دعوت شد.

اخبار کوتاه خارجی

رکوردی خاص برای لواندوفسکی

مهاجم لهستانی بایرن مونیخ به درخشش خود در بوندسلیگا ادامه داد و توانست برای هشتمین بازی پیاپی گلزنی کند. به گزارش ایسنا و به نقل از اسکای اسپورت روبرت لواندوفسکی که فصل بسیار خوبی را با بایرن مونیخ تجربه می‌کند:توانست برای هشتمین بار پیاپی در فصل جاری گلزنی کند.بایرن مونیخ در فصل جاری بوندسلیگا ۸ بار به میدان رفته و روبرت لواندوفسکی توانسته در ۸ دیدار برای تیمش گلزنی کند.بایرن در هفته هشتم بوندسلیگا همچان آگزبورگ بود که با تساوی دو بر دو متوقف شد و لواندوفسکی توانست گل نخست تیمش را به ثمر رساند.

در تاریخ بوندسلیگا فقط اوبامیانگ توانسته بود که در ۸ دیدار آغازین برای دورتموند گلزنی کند که لواندوفسکی توانست به رکورد این بازیکن که الان در آرسنال بازی می‌کند برسد با این تفاوت که اوبامیانگ در ۸ بازی ۹ گل به ثمر رساند اما لواندوفسکی ۱۲ گل به ثمر رسانده است.

غفور در پستارترین لیگ جهان به میدان می‌رود

امیر غفور ستاره والیبال ایران از دیروز رقابت‌های دو در پستارترین لیگ جهان در ایتالیا آغاز کرد.به گزارش ایرنا درفصل جدید سری ۱ والیبال ایتالیا برخلاف مسابقات فصل قبل که محمدجواد معنوی‌زاد، سعید معروف امیر غفسور، مجتبی میرزاجاپور و مرتضی شریفی به میدان می‌رفتند، امسال امیرغفور تنها ایرانی حاضر در معتبرترین لیگ والیبال جهان است.غفور که پارسال در تیم مونزا به میدان می‌رفت، امسال با انتقالی بزرگ به قهرمان ایتالیا و اروپا پیوست. شماره ۱۰ والیبال ایران در فصل جدید باید پیراهن تیم لویه را ب ن تن کند. لویه در فصل گذشته هم قهرمان سری آ شد و هم مقام نخست لیگ قهرمانان اروپا را از آن خود کرد.برونو زرنده در پست پاسور، سیومن، سیومه آژانی و متئوژ بینک در پست مدافع میانی عثمانی خاتون‌نور لال و جبرئ کرار در پست دریافت‌کننده و فابیو لالوسو در پست لیبرو، دیگر ستاره‌های بزرگ تیم لویه هستند.

گفتنی است که فصل جدید لیگ لهستان هم از هفته آینده آغاز می‌شود که میلاد عبادی‌پور در اسکارا پالانوف، سیدمحمد موسوی در اولشتین و پوریا فیاضی در بزنیز، بازیکنان ایرانی حاضر در این مسابقات هستند.

جوسازی یک رسانه عراقی برای تیم ملی ایران

یک سیاست عراقی در یک جوسازی عجیب مدعی شد که فدراسیون فوتبال ایران برای سرمربی بلژیکی خود خط و نشان کشیده است.به گزارش خبرگزاری فارس، سایت (امعرض الکرة بالعراق)ه عراق در ادعایی عجیب کرد نوشت: فدراسیون فوتبال ایران به مارک ویلموتس، سرمربی خود اعلام کرد که دیدار با عراق آخرین فرصت اوست.

گفتنی است که تیم ملی کشورمار در آخرین بازی اش در انتخابی جام جهانی ۲۰۲۲ قطر مقابل بحرین با نتیجه یک بر صفر باخت و انتقادهایی بعد از این بازی از سوی رسانه‌ها و کارشناسان فوتبال به ویلموتس شد. ایران اکنون با ۶ امتیاز در رده سوم گروه خود قرار دارد.ضماندیار تیم ملی کشورمان با عراق از تاریخ ۲۳ آبان در ورزشگاه بین المللی بصره برگزار می شود.

هفته درخشان لژیونرهای ایرانی و زرووله با گل گوجی

تیم فوتبال زرووله هلند در روز گلزنی رضا قوچان‌زاده با ۳ امتیاز شریب در برابر حریف پایین جدولی خود دست پیدا کرد.به گزارش ایرنا هفته دوم رقابت‌های هلند موسوم به اردیویزه با انجام بازی زرووله و آدو دنهاج بیکیری شد. دیداری که در پایان با برتری ۳ بر یک تیم میزبان به اتمام رسید. با این نتیجه زرووله با ۱۰ امتیاز در رده سیزدهم و دنهاج با ۶ امتیاز در جایگاه شانزدهم قرار گرفتند.رضا قوچان‌زاد مهاجم ایرانی تیم زرووله در این مسابقه از ابتدا در ترکیب تیمش بود و موفق شد در دقیقه ۷۴ گل دوم و پیروزی‌بخش زرووله را وارد دروازه دنهاج کند. گوجی در دقیقه ۹۰ از زمین مسابقه بیرون رفت. این پنجمین گل این فصل گوجی برای زرووله بود. پیش از این رامین رضاییان، کریم انصاری‌فر و سردار آزمون نیز در لیگ‌های قطر و روسیه برای تم‌هایشان گلزنی کرده بودند و حالا این روند خوب با گلزنی گوجی ادامه پیدا کرد.

۱۸) **مبلغ باز پرداخت نشدهٔ اوراق مشارکت:** شرکت فاقد هر گونه مبلغ بازپرداخت نشده اوراق مشارکت است.
۱۹) **مبلغ دیون شرکت و همچنین مبلغ دیون اشخاص ثالث که توسط شرکت تضمین شده‌است:** مطابق با صورت‌های مالی شش ماهه حسابرسی شدهٔ ۱۲۹۸/۰۳/۲۱مجموع بدهی‌های کوتاه‌مدت و بلندمدت شرکت به ترتیب برابر با ۱،۶۹۳،۵۱۲ و ۱،۱۱۸ میلیون ریال می‌باشد. همچنین بر اساس یادداشت شماره ۲۱ همراه صورت‌های مالی حسابرسی شده مزبور بدهی‌های احتمالی به‌همراه مبلغ تضمین‌های اعطایی در خصوص بدهی‌های اشخاص ثالث برابر با صفر می‌باشد.
۲۰) **مدت پذیرهنویسی:** پذیرهنویسی از اول وقت اداری روز سه شنبه مورخ ۱۳۹۸/۰۷/۳۰ آغاز و تا پایان وقت اداری روز چهار شنبه مورخ ۱۳۹۸/۰۸/۲۹ به‌مدت ۳۰ روز ادامه خواهد داشت.

تذکر: چنانچه سقف سرمایه تعیین‌شده قبل از انقضای مهلت پذیرهنویسی تکمیل و وجوه مربوطه تأمین گردد، عملیات پذیرهنویسی متوقف خواهد‌شد.
۲۱) **حداقل و حداکثر سهامی که هنگام پذیردنویسی باید تعهد شود:** حداقل ۱ سهم و حداکثر ۱۰،۵۴۳،۶۴۲ سهم
۲۲) **مشخصات متعهد پذیرهنویسی و میزان تعهدات آن:**

نام متعهد	شخصیت حقوقی	میزان تعهدات	موضوع فعالیت
شرکت سرمایه گذاری وتوسعه صنایع سیمان	سهامی عام	خرید کل حق تقدم استفاده نشده	سرمایه گذاری در صنعت سیمان
۲۳) روزنامه کثیرالانتشار: روزنامهٔ کثیرالانتشاری که اطلاعات‌ها و آگهی‌های ناشر در آن منتشر می‌شود روزنامهٔ اطلاعات می‌باشد. همچنین اعلامیه مذکور در روزنامه های ابرار و آفرینش(بر اساس مفاد مادهٔ ۱۷۷ لایحهٔ اصلاحی قسمتی از قانون تجارت) نیز منتشر می گردد.			
۲۴) چگونگی پذیرهنویسی: با توجه به ثبت شرکت سیمان مازندران (سهامی عام) نزد سازمان بورس و اوراق بهادار، پذیرهنویسی سهام این شرکت تماماً از طریق شبکه کارگزاری انجام خواهد‌شد. متقاضیان پذیرهنویسی می‌توانند در مهلت تعیین‌شده برای پذیرهنویسی با مراجعه به شرکت های کارگزاری عضو بورس اوراق بهادار تهران/ فرابورس ایران نسبت به ارائه تقاضای سفارش خرید اقدام نمایند. ضمناً خریداران حق تقدم فوق، می‌بایست علاوه بر مبلغ پرداختی بابت حق تقدم، مبلغ اسمی هر سهم را نیز به کارگزار مربوطه بپردازند.			
۲۵) مشخصات حساب بانکی ناشر: مبالغ دریافتی توسط کارگزار ناظر باید به حساب زیر واریز گردد:			

حساب شمارهٔ ۰۷۰۸-۲۲۱۳۹۳۴۰۷: بنام **شرکت سیمان مازندران سهامی عام، نزد بانک ملی شعبهٔ سیمان مازندران کدشعبه ۹۶۹۳**

۲۶) کلیه اطلاعات و مدارک مربوط به شرکت شامل : اساسنامه، طرح اعلامیهٔ پذیرهنویسی و آخرین صورت‌های مالی به ادارهٔ ثبت شرکت ها و مؤسسات غیرتجاری شهرنکا تسلیم شده‌است. همچنین گزارش توجیهی هیئت‌مدیره در خصوص افزایش سرمایه، گزارش بازرس قانونی و بیانیهٔ ثبت سهام در دست انتشار در سایت اینترنتی شرکت به آدرس www.mazandaran.com و سایت رسمی ناشران اوراق بهادار به آدرس www.Codal.ir در دسترس علاقه‌مندان می‌باشد.

۲۷) مشخصات سهامداران: مشخصات سهامداران بیش از ۱۰۰ درصد:

نام سهامدار	نوع شخصیت حقوقی	تعدادسهام	درصدمالکیت
شرکت سرمایه گذاری وتوسعه صنایع سیمان	سهامی عام	۲۵۵،۸۲۲،۰۵۵	۲۱
گروه صنایع سیمان کرمان	سهامی عام	۲۴۶،۴۴۱،۵۵۵	۲۰
شرکت سیمان شمال	سهامی عام	۲۱۴،۳۱۴،۱۵۷	۱۷
بانک صنعت ومعدن	سهامی خاص	۱۸۵،۷۳۸،۴۶۰	۱۵
شرکت سیمان فارس و خوزستان	سهامی عام	۱۵۳،۸۷۳،۶۱۰	۱۲

۲۸) نحوهٔ عمل در صورت عدم تکمیل پذیرهنویسی سهام شرکت: شرکت سرمایه گذاری و توسعه صنایع سیمان متعهد گردید تا نسبت به خرید کل حق تقدم استفاده نشده حداکثر ظرف مدت ۵ روز پایانی مهلت عرضه عمومی اقدام نماید.

نکات مهم:

- مسئولیت صحت و قابلیت اتکای اطلاعات اعلامیهٔ پذیرهنویسی بر عهدهٔ ناشر است.
- ناشر، شرکت تأمین سرمایه، حسابرس، ارزش یابان و مشاوران حقوقی ناشر، مسئول جبران خسارت وارده به سرمایه‌گذارانی هستند که در اثر قصور، تقصیر، تخلف و یا به‌دلیل ارائهٔ اطلاعات ناقص و خلاف واقع در عرضهٔ اولیه که ناشی از فعل یا ترک فعل آن‌ها باشد، متضرر گردیده‌اند.
- ثبت اوراق بهادار نزد سازمان بورس و اوراق بهادار، به‌منظور حصول اطمینان از رعایت مقررات قانونی و مصوبات سازمان بورس و اوراق بهادار و شفافیت اطلاعاتی بوده و به‌منزله تأیید مزایا، تضمین سودآوری و توصیه و سفارش خرید درمورد شرکت‌ها یا طرح‌های مرتبط با اوراق بهادار توسط سازمان نمی‌باشد.
- پذیره نویسانی می‌توانند در صورت مشاهده هر گونه تخلف از موارد یادشده در این اعلامیه مراتب را کتبا به سازمان بورس و اوراق بهادار به آدرس زیر ارسال نمایند.
- تهران - ابتدای خیابان ملاصدرا - شمارهٔ ۱۳ سازمان بورس و اوراق بهادار - ادارهٔ نظارت بر انتشار و ثبت اوراق بهادار سرمایه‌ای**

هیات مدیره شرکت سیمان مازندران (سهامی عام)

*شرکت فاقد عضو علی البدل هیات مدیره می باشد

۱۴) شرایط حضور و حق رای صاحبان سهام در مجامع عمومی: در کلیه مجامع عمومی صاحبان سهام می‌توانند شخصاً وکیل یا قائم مقام قانونی اشخاص حقیقی و نماینده یا نمایندگان شخص حقوقی صرف نظر از تعداد سهام خود به شرط ارائه مدرک و کالت ویا نمایندگی حضور بهم رسانند. هرسهامدار برای هریک سهم فقط یک رای خواهد داشت.

۱۵) مقررات اساسنامه راجع به تقسیم سود، تشکیل اندوخته و تقسیم دارایی بعد از تصفیه: تقسیم سود براساس آخرین تصمیمات مجمع عمومی صاحبان سهام، وضع ادارهٔ سخته قانونی از سود خالص شرکت مطابق قانون تجارت انجام می‌شودو به پیشنهادهیات مدیره وتصمیم مجمع عمومی عادی ممکن است قسمتی از سود خالص برای تشکیل سایر اندوخته ها کنار گذاشته شودو تصفیه شرکت با تمایب از قوانین و مقررات مربوطه به عمل خواهد شد.

۱۶) تعداد و امتیازات سهام ممتاز شرکت: شرکت فاقد سهام ممتاز است.

۱۷) مبلغ و تعداد اوراق مشارکت قابل تبدیل به سهم: شرکت فاقد هرگونه اوراق مشارکت قابل تبدیل به سهام است .

۴۱۷
مجموعه اجتماعی روزنامه اطلاعات
شماره ۲۶ - مهر ۱۳۹۸ - سال نهم و چهارم - شماره ۲۷۳۰۸

گفتگو درباره پدیده مهاجرت با دکتر فرهنگ ارشاد - جامعه شناس

مهاجرت؛ گزیر یا گریز؟

زیر گذر اینترنت

مثل یک عکس قدیمی

از آشنایانش نوشته که با خانمش مهاجرت کرده: «او می گوید زندگی در اینجا برای مجردها خیلی راحت است، اما زندگی متأهلی هزینه‌ها را خیلی بالا می برد، برعکس ایران. در ایران وقتی می خواستم خانه بگیرم، بنگاهی‌ها به شکل مجرم با من برخورد می کردند و صاحب‌خانه‌ها هم جوری سرتا پا ورندازم می کردند انگار سر دسته قاچاقچی‌های مکزیک بودم!»

«همسایه طبقه سوم» که خودش هم از ایران مهاجرت کرده، نوشته است: «یکی از چیزهایی که زمان مهاجرت از دست می دهیم و خیلی هم به آن توجه نمی کنیم، نداشتن مشاور/اروان شناس مناسب برای مهاجران است. هر مهاجری کلی مشکلات دارد که لازم‌هایش مراجعه به یک روان شناس از کشور خودش است که فرهنگشان را کامل بشناسد و در ضمن مهاجرت کرده باشد تا درد مهاجران را هم بفهمد. چند نمونه از مشکلات مهاجران، بی پولی زمان دانشجویی، دوری از خانواده، شوک فرهنگی، مشکل ارتباط به خاطر زبان، از دست دادن تمام رابطه‌های عاطفی گذشته، نگرانی از دست دادن عزیزان، ویزای یک باره و مشکل سربازی هستند.»

«شهر به سکون ر» گفته: «می دانید چه چیزی بیشتر از همه من را از مهاجرت دوباره می ترساند؟ آن تنگدستی حاکم زیر پوسته براق اروپا که تا وقتی آن جا زندگی نکنی آن را نمی بینی. این که آدم‌ها تو را دعوت می کنند به تولد و خودت باید پول شامت را بدهی، این که دو یوروی قهوه هم حساب کتاب دارد، آن پول گاز که به‌خاطرش آشپزی نمی کنند...»

«حانی» تجربه خودش را نقل کرده: «دو دختری که در کافه راش نشسته بودند و گریه می کردند، من و دوست صمیمی ام بودیم که داشتیم لیست مهمان‌های عروسی را می نوشتیم. این کار قاعدتاً گریه کردن ندارد ولی درد اینجا بود که کمتر کسی در ایران مانده تا دعوتش کنیم. یک روز برای بچه‌هایم می گویم چه دردی کشیدیم ما از مهاجرت.»

اما برخی دیگر درباره درس‌های ارزشمندی که طی پروسه مهاجرت به دست می آید نوشته‌اند. «رضا سهرابی» نوشته: «در مهاجرت متوجه می شوی مرزهای جهان همچنان باقی است و انسان جهان وطنی یک فریب است برای تهی کردن فرهنگ تو. وطن، خانه آدمی است. در غربت آرامشی نیست، وقتی مردمان تو در سختی هستند. اگر می گویند هست، دروغ می گویند. تجربه غربت ارزشمند است، باید مدتی آمد و برگشت. در هر شرایطی.»

«فاخره» نوشته: «غربت مهاجرت فقط آن قسمتش که خارجی‌ها به تو می گویند ناراحت نباش، در بهترین دانشگاه اینجا درس می خوانی و بعد از چند سال که برگردی ایران، در یک جای خوب با حقوق خوب استخدام می شوی... ولی زهی خیال باطل!»

«تابان» به نکته‌ای اشاره کرده: «می دانید بدی مهاجرت چیست؟ از جایی که فکر می کنی جای تو نیست به جایی می روی که یقین داری جای تو نیست!»

یکی از مسایل مرتبط با مهاجرت که در ماه‌های اخیر مورد توجه کاربران فضای مجازی قرار گرفت، طراحی و فروش تی شرت‌هایی بود که روی آن‌ها جمله «از ایران نمی روم» نقش بسته است. یکی از کاربران نوشته: «طرف مهاجرت کرده و از آن جا مطلب مربوط به تی شرت ۱۶۰ هزار تومنی «از ایران نمی روم» را باز نشر می کند! من هم می خواهم تی شرتی طراحی و تولید کنم و روی آن بنویسم «درست است که من مهاجرت کردم و راضی ام، ولی تو بمان و ایران را بساز!»، قیمتش را هم ۱۵۰ هزار تومان می گذارم که بازار رقابتی شود!»

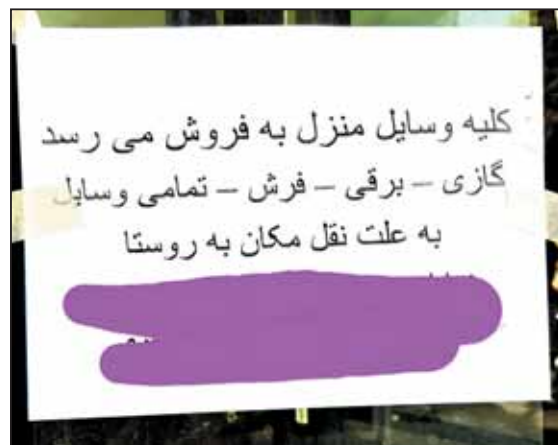
کاربر دیگری نوشته: «تی شرت چینی عمده می خری، دانه‌ای هشت هزار تومان، روی آن یک جمله چاپ می زنی «از ایران نمی روم» که نهایتاً دانه‌ای سه هزار تومان هم پول چاپش می شود. بعد آن را ۱۶۰ هزار تومان به ملت می فروشی. خوب کجا بروی بهتر از ایران؟!»

برخی از کاربرانی که به موضوع مهاجرت پرداخته‌اند، با بیان اخبار مرتبط، نگرانی خود را درباره آن اعلام کرده‌اند. «قاسم محمدی» نوشته: «۱۷ دی ۱۳۹۲ وزیر وقت علوم هشدار داد که میزان ضرر از بابت مهاجرت مغزها سالانه ۱۵۰ میلیارد دلار است. او گفته بود باید ببینیم نخبگانی که برای کسب دانش روز دنیا به خارج رفته‌اند اگر شرایط برای برگشت آنها فراهم نباشد کشور چه خسارتی را تحمل خواهد کرد.»

«حسین دهباشی» نوشته: «از ۱۳۲۰ تا ۱۳۵۸، تعداد هموطنان مهاجر ما مجموعاً کمتر از ۹۲ هزار نفر بود و از آن موقع تا حالا بیش از هشت میلیون نفر از ایرانیان برای همیشه ترک یار و دیار کرده‌اند. هشت هزار و هفتصد درصد بیشتر! چرا؟ این آمار تنها محدود به مهاجرانی است که جهت کاری به سر کنسولگری‌های جمهوری اسلامی ایران مراجعه کرده‌اند!»

«ابراهیم علیزاده»، روزنامه‌نگار اقتصادی، به ذکر آمار و ارقامی در این زمینه پرداخته: «تعداد ایرانی‌هایی که طی شش ماه اول ۲۰۱۹ اقدام به دریافت تابعیت ترکیه از طریق خرید ملک کرده‌اند ۱۵۰ درصد نسبت به مدت مشابه پارسال افزایش یافته است. ناگوارتر آن که از ماه جولای تاکنون ۱۷۰۰ متقاضی دیگر در صف انتظارند که بیشتر آنها از ایران، عراق، یمن و افغانستان هستند.»

«شوهرخواهر پل گاسکوئین» با اشاره به این خبر که از بچه‌های ریاضی ورودی سال ۱۳۹۰ دانشگاه شریف فقط یک نفر مهاجرت نکرده، نوشته: «به نظر من تنها دلیلی که آن یک نفر می توانسته داشته باشد عادت نداشتن به توالف فرهنگی است!»

«شاشا بیللو» با به اشتراک گذاشتن این عکس نوشته: «دارد بهترین کار را می کند، بهترین نوع مهاجرت!»

بعضی از کاربران به ارائه تعریف خود از مهاجرت پرداخته‌اند. «سمیه توحیدی» عقیده دارد: «مهاجرت یعنی اعلام آمادگی برای یک جنگ درونی ابدی و به تبع آن مشکلات روانی جدی. کسانی که این جنگ و مشکلات ناشی از آن را دست کم می گیرند نادان هستند.»

«سعید صراف» هم گفته: «هجرت فرصت است؛ فرصتی برای بازاندیشی در خودت و بازسازی شخصیت. همچنین فرصتی برای بازشناسی وطن و انگیزه‌ای برای بازسازی‌اش. بازنگشتن به کشور، محروم‌سازی خودت و کشور از نیروی انسانی است که آینده شده و انگیزه برای نوسازی دارد. غم هجرت کاملاً واقعی و تنها دوی آن برگشتن است!»

«محمد رضا» نوشته: «مهاجرت برای هر مهاجری جلوه متفاوت دارد، مملو از اشک و لبخند، تلاش برای القای آرامش، نگاه با حسرت به وطن، شادی، امید گذرا و ترس. چند سال پیش، نویسنده‌ای بعد از سال‌ها تبعید خودخواسته و چند ماه قبل از مرگ متنی از احوالش منتشر کرد و از آن روز بزرگ‌ترین ترس من، مرگ در غربت مهاجرت شد.»

«شیوا باقری نژاد» گفته: «مهاجرت یعنی یک‌بام و دوهوایی برای همه عمر. دیگر هرگز طعم زندگی بدون دلتنگی را نخواهی چشید. در وطن، دلتنگ رفاه و آرامش غربتی و در غربت، دلتنگ هر آنچه که در وطن هست و همواره در حال قیاس مع الفارق!» کاربر دیگری گفته: «غربت مهاجرت فقط برای رفته‌ها نیست، برای مانده‌ها هم هست؛ وقتی دسته دسته دارند می روند کسانی که دوستشان داری، بهشان خو کردی یا لاقل بخشی از روزمرگی تو را با حضورشان پر می کردند و فضای زندگی‌ات را می ساختند. یکی یکی محو می شوند. جهانیت مثل یک عکس قدیمی کمرنگ و زرد می شود. تو در وطن غریبی!»

«منتقد» نوشته: «برای من مهاجرت با این بیت حافظ شروع شد: ما از موده ایم در این شهر بخت خویش / بیرون کشید باید از این ورطه رخت خویش. حالا بعد از هشت سال، ذکر روز و شبم این بیت است: غم غریبی و غربت چو بر نمی تابم / به شهر خود روم و شهریار خود باشم.»

برخی کاربران به بیان مشکلات بعد از مهاجرت پرداخته‌اند. نیما درباره یکی

میدان مشق

از چهار گوشه دنیا

• ارمان زمان فشمی

خیلی وقت است که با دوستانش دور هم جمع نمی شوند. تاجندسال پیش این طور نبود، شش همکلاسی از پنج شهر مختلف بودند که هر روز همدیگر را در خوابگاه و دانشگاه می دیدند. باهم زندگی می کردند. حتی بعدها که هر کس به شهر خودش برگشت سالی نبود که در شهر یکیشان جمع نشوند و دیدار تازه نکنند. دور بودند اما در عوض سالی چندروز دور هم زندگی می کردند تا تلافی دوری را دریافت کنند.

اما حالا چندسالی است که برای آن دیدارهای سالانه هم فرصتی پیش نمی آید. گرفتاری‌های زندگی زیاد شده اما دلیل اصلی دورافتادگی از همدیگر این نیست. یکیشان را صبح خیلی زود به وقت ایران می شود دید، وقتی هوا هنوز روشن نشده اما زمان استراحت او در محل کار فرا رسیده است. یکیشان را آخر شب می شود پیدا کرد، وقتی بیدار شده تا صبحانه بخورد و راه بیفتد به طرف محل کارش. یکیشان آن قدر در گیر است که اصلاً نمی تواند به تماس هایش جواب بدهد. سبک زندگی هایشان باهم متفاوت شده و ساعت خواب و بیداریشان یکی نیست.

همه اینها از وقتی شروع شد که چهار نفرشان مهاجرت کردند و حالا هر کدامشان یک طرف دنیا هستند. خیلی کم پیش می آید که هر شش نفرشان همزمان آنالاین باشند و بتوانند باهم حرف بزنند.

آن که در کاناداست اجازه ندارد در محل کارش جز طی یک ربع یا نیم ساعت وقت استراحت، به گوشی‌اش دست بزند. آن که در آلمان است تازگی‌ها خانه خریده. معمولاً یک مهمان ایرانی در خانه دارد که وفتش را بگیرد و نتواند به بقیه بپیوندد.

آن که در آمریکا زندگی می کند همیشه نگران تصمیم بعدی ترامپ است که چه به سر کار و زندگی او خواهد آورد. آن که در استرالیاست کلا در یک فاز دیگر زندگی می کند، اینجا زمستان است و آنجا تابستان. اینجا تابستان است و آنجا زمستان.

حرف‌های مشترکشان روز به روز کمتر می شود و دغدغه‌هایشان روز به روز از هم دور تر. حالا فقط از پشت دوربین تلفن می توانند همدیگر را ببینند و امیدی ندارند که یکبار دیگر هر شش نفرشان دور هم جمع شوند.

***

مهاجرت، یک مفهوم معمولی نیست. تصمیمی نیست که فقط زندگی یک نفر را عوض کند، بلکه روی زندگی همه اطرافیان آن یک نفر تأثیر می گذارد و در سطوح بالاتر، سرنوشت کشورها را تحت تأثیر قرار می دهد. بنابراین بررسی این مسأله توسط کارشناسان یک ضرورت اجتماعی است که ما در این شماره از ضمیمه جامعه به آن پرداخته ایم.

ضمیمه جامعه روزنامه اطلاعات در دوشنبه منتشر می شود. از مطالب، پیشنهادها و انتقادات شما استقبال می کنیم.
Email: jameettelaat@gmail.com
تلفن: ۲۹۹۹۳۲۱۰

روز آخر

که من چه امید یا آرزویی دارم، طبیعی است که هر کسی دلش می‌خواهد در فضای بهتری زندگی کند. رفتن آدم‌ها به خارج از کشور برای من موضوعی است برای ارجاع به مسأله دیگری در داخل ایران. به هر حال سال‌های زیادی سرمایه عظیمی مصرف شده تا افراد به جایگاه و دانشی برسند و از دست دادن این دانش و جایگاه یک مسأله است. مهاجرت در همه‌جای دنیا وجود دارد اما زمینه‌های بروزش متفاوت است و برای پیدا کردن زمینه‌های رخ دادن مسأله باید تفاوت زمینه‌های آن را در ایران درک کنیم. می‌خواهم آدم‌ها به خودشان فکر کنند و این عکس‌ها پرتی‌های برای خود آن افرادی باشد که از ایران می‌روند. زیرا پروسه مهاجرت به لحاظ عاطفی و فنی آن قدر فشرده و پیچیده است که معمولاً تصویر خاصی از آن باقی نمی‌ماند.

به نظر من عکاسی معاصر ما آن چنان که باید نتوانسته تصویر افراد جامعه را به خودشان نشان بدهد. عکاسی متمرکز از آدم‌ها کمک می‌کند تا آن‌ها بتوانند دوباره خودشان را ببینند. این یک کار فرهنگی است و اگر فرهنگ ارتقا پیدا کند اتفاقات خوبی خواهد افتاد.

جالب‌ترین نکته این است که بهنام صدیقی خودش هرگز تمایلی به این که در جای دیگری زندگی کند نداشته: تجربه سفر و اقامت کوتاه‌مدت خوب است اما فکر می‌کنم که با توجه به زمینه کاری‌ام در ایران می‌توانم مفیدتر باشم. نظر شخصی من این است که بسیاری از افراد با توانایی‌ها و نحوه ابراز آنها در خودشان آشنا نیستند و این به دلیل ساختار سیستم آموزشی - فرهنگی - اجتماعی ماست که نتوانسته مجرای این جریان را فراهم کند.

ارمغان زمان فشمی

و ترکیبی از اندوه و امید به آینده از ایران می‌روند. از وضعیت آدم‌ها بعد از مهاجرتشان هم تاحدودی خبردار می‌شوم. خودشان برایم می‌نویسند که مثلاً دوباره به یک کشور دیگر مهاجرت کرده‌اند یا از همسرشان جدا شده‌اند یا ازدواج کرده‌اند.

پروژه روز آخر مانند نهالی است که با گذشت زمان، به شاخ و برگ آن افزوده می‌شود؛ درست مثل خود مسأله مهاجرت که ابعاد شخصی و اجتماعی فراوانی پیدا می‌کند. آقای صدیقی قصد دارد عکاسی از خانه‌های خالی را که ساکنانش در حال ترک آن هستند به کارش اضافه کند، یا شاید به کشورهای که آدم‌ها به آنجا سفر کرده‌اند برود و عکس‌های جدیدشان را به مجموعه بیفزاید.

او می‌گوید: از جایی به بعد شروع کردم به این که از وسایل داخل یکی از چمدان‌ها هم عکس بگیرم اما فعلاً آن‌ها را منتشر نکرده‌ام چون برای ادامه کار به آرامش خاطر نیاز دارم و نمی‌خواهم برای مجموعه حاشیه‌سازی شود. شاید بعدها این مجموعه را در کتابی چاپ کنم.

افراد زیادی در حوزه مهاجرت دغدغه داشته و کار کرده‌اند، با زبان سینما، تئاتر، هنرهای تجسمی... اما عکس‌ها به واسطه آن که جهان متحرک را ثابت می‌سازند، قدرت دارند نگاه بیننده را روی خودشان نگه دارند و او را به فکر فرو ببرند. بهنام صدیقی به شکل آنالوگ و با استفاده از فیلم و اسلاید عکس می‌گیرد که پروژه هزینه‌بری است.

چشم‌انداز و خواست شخصی او در زمینه مهاجرت چیست؟ او می‌گوید: مسأله این نیست

جرقه این کار چطور زده شد؟ آقای صدیقی پاسخ می‌دهد: وقتی به اطرافیانم نگاه می‌کردم می‌دیدم بین همکلاسی‌ها، دوستان و آشنایان، همه‌جا صحبت از رفتن است. حتی کسانی که امکانش را نداشتند دنبال راهی برای مهاجرت بودند. در روزگاری که به‌وسیله اینترنت می‌توانی در هر جای دنیا، دانشگاه یا کار پیدا کنی و فرصت‌ها و امکانات فراوانی وجود دارد، راحت‌تر می‌شود تصمیم به مهاجرت گرفت.

آیا عکس‌ها واقعا در آخرین روز حضور افراد در ایران گرفته می‌شوند؟ عکاس مجموعه روز آخر پاسخ می‌دهد: بله، من معمولاً صبح زود از آخرین روز را برای عکاسی انتخاب می‌کنم، زمانی که آدم‌ها تازه بیدار شده‌اند و هنوز به جریان سیال زندگی روزانه وارد نشده‌اند. تأثیر این ساعت از روز روی چهره‌ها مشخص است و ابهامی ایجاد می‌کند از نوع همان ابهامی که نمی‌دانیم در آینده چه اتفاقی برای این افراد می‌افتد. البته حسی که افراد در روز آخر قبل از رفتنشان دارند می‌تواند با آنچه در عکس دیده می‌شود متفاوت باشد.

عکاس «روز آخر» تا چه حد به داستان زندگی سوژه‌هایش نزدیک می‌شود؟ خودش می‌گوید: برایم مهم است که تصمیم‌شان مهاجرت قطعی باشد، بنابراین پیش از عکاسی صحبت مختصری درباره این که با چه هدفی به کجا می‌روند داریم. مسأله اغلب آن‌ها زندگی کاریشان است و این که حس می‌کنند اینجا فرصت بروز توانایی‌هایشان را پیدا نکرده‌اند. قطعاً هر کدامشان داستانی دارند و با خاطرات بسیار

بهنام صدیقی، متولد ۱۳۵۸ ساری، فارغ‌التحصیل رشته عکاسی از دانشگاه تهران است. در حال حاضر علاوه بر عکاسی، در دانشگاه تهران و مؤسسات فرهنگی هنری تدریس می‌کند. مجموعه‌ای که مرا به عکس‌های او علاقه‌مند کرد، مربوط به پروژه‌ای با عنوان «روز آخر» بود؛ ثبت تصویر کسانی که قصد مهاجرت داشتند، درست در آخرین روز بودنشان در ایران.

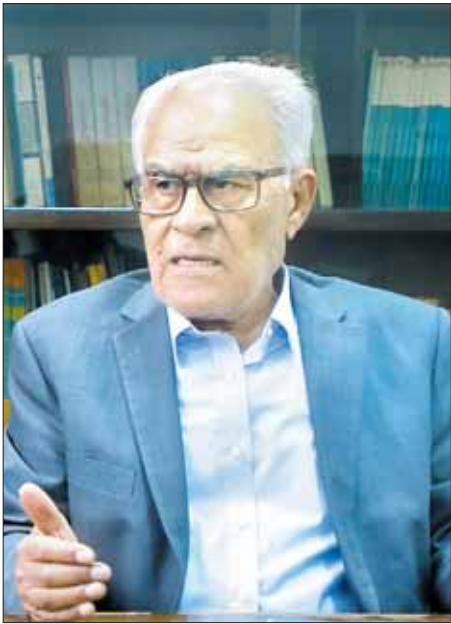
هشت عکس از این مجموعه در فضای مجازی منتشر شد که مرا می‌خکوب کرد. آدم‌هایی با چمدان‌های حاوی تمامی آنچه قرار بود با خودشان ببرند، نگاه‌های خسته و خیره‌اما پر از حرف، داستان‌هایی که پشت‌سر گذاشته بودند تا به این نقطه برسند، همه و همه از لابه‌لای پیکسل‌های عکس‌ها بیرون می‌زد و مثل جریان ناگهانی برق در سیم، ذهنم را پر از پرسش می‌کرد. چه شد که به اینجا رسیدیم؟

تلاش برای یافتن پاسخ به پرسشی که دیدن این مجموعه عکس برای مخاطب ایجاد می‌کند، شاید به اندازه کار تحقیقاتی در زمینه مهاجرت مؤثر باشد؛ موضوعی که در دهه‌های اخیر همواره از مسایل پررنگ جامعه ما بوده و درست به همین دلیل پرونده «روز آخر» به این زودی‌ها بسته نخواهد شد.

بهنام صدیقی می‌گوید: فراخوان مربوط به پروژه را روی صفحه اول وبسایت گذاشتم و گاهی آن را در شبکه‌های مجازی باز نشر می‌کنم. کسانی که مایل باشند به من اطلاع می‌دهند تا در روز آخر بودنشان در ایران از آنها عکاسی کنم. به این ترتیب سالی چند عکس به مجموعه اضافه می‌شود. شاید ده سال بعد احساس کنم این پرونده کامل شده اما در حال حاضر در طول سال همواره در کنار زندگی من است. ادامه دار بودن این مجموعه خودش معنایی دارد که به آن اهمیت می‌بخشد.

دکتر امیر خاتمی

روز آخر زندگی در خانه پدری است. ماه‌های اخیر همه وقتی را صرف نودنگی برای دریافت ویزا و خرید رز و آماده کردن وسایل مورد نیازش کرده و متوجه نشده بود هر لحظه که به موعد رفتن نزدیک‌تر می‌شود، مادرش بی‌قرار تر و اشفته‌تر از گذشته می‌شود؛ سعی می‌کند با همه وجود نگاهش کند، همه چشمش را لبریز کند از تصویر فرزند، آن قدر که برای شب‌های بلند پاییز و زمستان، به‌اندازه کافی از او تصویر جمع کرده باشد.

دلش گرفته، بغض رهایش نمی‌کند، لبریز از نگرانی است، نگرانی در مورد آینده نامعلوم، در مورد سرزمین و آدم‌های غریبه، نگرانی درباره مادرش ... خدایا، مادرم طاقت دوری و دلنگنی ندارد...

چه سر نوشت شومی! من این شهر را دوست دارم، همه چیزش را و از همه بیشتر، آن قله‌ای را که هر جمعه فتوح می‌کردیم، من و او، لویی که دوستش داشتم...

لحظه‌های آخر است، باید برود، برود جایی که بتواند از تو آغاز کند، بتواند دوباره بسازد به این امید که این بار، هیچ چیزی نتواند آشیانه‌اش را خراب کند. امیدوار است که روزی دوباره مادر را در آغوش بگیرد و نگرانش نباشد، که بتواند دوباره قلم‌ها را فتح کند، باو، امید دارد که روزی بیاید که فاصله‌ای بینشان نباشد، که او هم مانند خیلی آدم‌های دیگر یک زندگی طبیعی و شگوفاداشته باشد، یک زندگی پرخوردار از رفاه، آسایش، آرامش و صلح. چمدانش را روی زمین می‌کشد، غم، توان حرکت را از او گرفته، به پشت‌سر نگاه نمی‌کند و می‌رود، وجودش از همه چیز خالی شده و تنها یک شعله کم‌سو هنوز در آن زنده مانده؛ شعله امید.

***

مهاجرت، پدیده‌ای است که این روزها خانواده‌های زیادی با آن مواجه هستند. به گفته دکتر فرهنگ ارشاد، استاد دانشگاه، جامعه‌شناس و کارشناس مهاجرت، ایران یکی از کشورهای مهم در موضوع مهاجرت است. صرف‌نظر از قضاوت‌هایی که درباره خوبی یا بدی مهاجرت وجود دارد، باید اذعان داشت که مهاجرت، آسیب‌های روانی زیادی برای مهاجر در پی خواهد داشت. مهاجرت به ندرت برای افراد امری آسان و دلپذیر است. اغلب به سختی از دلبستگی‌های خود جدا شده و برای رسیدن به آینده‌ای روشن‌تر سرزمین خود را ترک می‌کنند.

با دکتر ارشاد در این زمینه به گفتگو نشستیم. ایشان در خصوص انواع مهاجرت از منظر علمی و جامعه‌شناسی می‌گوید: مهاجرت دو نوع دارد، مهاجرت‌های ملی و مهاجرت‌های بین‌المللی. من این دو را در مجموع یک فرآیند می‌بینم که طی آن فرد از یک روستا، وارد شهری بزرگ می‌شود و در سطح بعدی از یک کشور به کشور دیگر می‌رود. مهاجرت یک ماجرای پلکانی است، فرد، پله‌پله از جامعه کوچک خود جدا شده و راه خود را به دنیای بزرگ‌تر پیدا می‌کند. مهاجرت، چه در سطح بین‌المللی، چه در سطح داخلی، یک فرآیند پلکانی است.

در خصوص خوبی یا بدی پدیده مهاجرت، دکتر ارشاد می‌گوید: اصلا نمی‌توان ادعا کرد که مهاجرت در ذات خود چیز بدی است. از قضا، مهاجرت امر خوبی است و ما چون به طور علمی با آن مواجه

نشده‌ایم، آن خلاءهایی را که در اثر اشتباهات و غفلت ما منجر به مهاجرت می‌شوند نمی‌بینیم و به جای آن، به پدیده مهاجرت، نگاه منفی و ناخوشایند داریم. ما از دهه ۱۳۳۰ تا به امروز با مهاجرت‌های داخلی درگیر هستیم و هیچ‌وقت نتوانستیم این مسأله را حل کنیم. از دهه ۴۰ به بعد هم با موضوع مهاجرت‌های بین‌المللی، به عنوان یک مسأله اجتماعی مواجهیم. ما از نظر مهاجرت، یک کشور قابل توجه در سطح جهان هستیم.

دو نکته بنیادی وجود دارد، اول این که مهاجرت، نشانه آزادی انسان است. همه ما طبق قانون اساسی، آزاد هستیم در هر جایی، شغلی را انتخاب کرده و آنجا را برای زندگی انتخاب کنیم. از دیرباز هم مهاجرت بین مردم اتفاق می‌افتاد، حتی وقتی که نظام صنعتی و سرمایه‌داری وجود نداشت و تحلیل‌های عمیقی از فرصت‌های شغلی ارائه نمی‌شد، مهاجرت روش مهمی برای ایجاد ارتباطات فرهنگی بود. اما امروز بحث از مهاجرت، با اتفاقات بعد از جنگ جهانی دوم در ایران و در سایر نقاط جهان پیوند دارد. به همین علت، من با توجه به شرایط کنونی می‌گویم مهاجرت، نشانه‌ای از حرکت آزاد انسان و آزادی اوست؛ پس نه تنها چیز بدی نیست، بلکه اتفاق نمودی از آزادی است.

دوم این که در همه شهرهای بزرگ، مناطقی وجود دارند که از آن‌ها با نام مناطق حاشیه‌نشین یاد می‌شود ولی من آن‌ها را محله‌هایی می‌دانم که در آن‌ها سکونت غیرمتعارف وجود دارد. این سکونت‌گاه‌ها، مناطقی پرمسأله هستند که بیش از هفتاد درصد ساکنان آن را مهاجران تشکیل می‌دهند. آیا عامل اصلی این زندگی‌های پرمسأله، قاچاق فروشی، مسائل اخلاقی و غیره مهاجرت است یا این که مهاجرت و حاشیه‌نشینی، هر دو معلول مسأله دیگری هستند؟

من اعتقاد دارم که مهاجرت معلول است، یعنی رویدادی که تحت تأثیر تصمیمات کلان‌تر اتفاق می‌افتد. یکی از مهم‌ترین عواملی که چه در مقیاس داخلی و چه در مقیاس بین‌المللی، علت مهاجرت به حساب می‌آید، توسعه نامتوازن است. آدم مهاجر، چه یک جوان روستایی کم‌سواد که به شهر مهاجرت می‌کند، چه یک تحصیل کرده که به کشورهای توسعه یافته می‌رود، آدمی است فعال، اهل ریسک و جاه‌طلب که آینده بهتری را می‌خواهد. او به دنبال بهبود زندگی خود است و اولین گروهی که از بالا رفتن کیفیت زندگی او تحت تأثیر قرار می‌گیرند، خانواده‌اش هستند. هیچ کدام از این موارد بد نیستند. پس خود مهاجر آدم فعالی است که می‌خواهد زندگی بهتری داشته باشد و بدین منظور، معمولاً از محل کمتر توسعه‌یافته، به جای بیشتر توسعه‌یافته می‌رود. اگر ما یک توسعه متوازن داشته باشیم، این اتفاق نمی‌افتد.

برای این که بفهمیم توسعه چیست، باید به کیفیت نگاه کنیم، به کیفیت ماشین‌ها، آسفالت خیابان و غیره. توسعه تمام زندگی ما را دربر گرفته است و از آنجایی که زندگی یک امر کیفی است، خود توسعه هم با کیفیت سر و کار دارد. پس وقتی می‌گویم مهاجرت از منطقه کمتر توسعه‌یافته به منطقه بیشتر توسعه‌یافته رخ می‌دهد، یعنی کیفیت زندگی در منطقه مقصد، بالاتر است. فرد مهاجر که نسبت به دیگران کمی فعال‌تر است، عقلانیت بالاتری هم دارد و به‌هیچ صورت نمی‌توان گفت او اشتباه می‌کند یا کار بدی انجام می‌دهد.

البته منظور من نیست که همه مهاجرها انسان‌های خوبی هستند، همان‌طور که می‌بینیم، بخشی از جمعیت زندانیان و تعداد زیادی از قاچاق‌فروش‌ها، مهاجر هستند. در واقع فرد مهاجر به امید زندگی بهتر راهی سرزمین توسعه‌یافته‌تری می‌شود و در این مسیر ممکن است مجبور باشد فشارهای مختلفی را از جهات گوناگون تحمل کند و ممکن است فشار زندگی او را به جایی برساند که مثلاً وقتی از روستا به شهر می‌آید و هیچ جایی را به‌جز مناطق حاشیه‌نشین برای اسکان ندارد، تحت تأثیر مشکلات آنجا قرار می‌گیرد.

ما از اواخر دهه ۱۳۳۰ به برنامه‌های توسعه‌روی آوردیم. این توسعه یعنی دخالت در زندگی مردم. در این فرآیند دستکاری زندگی، اگر تمام متغیرها دیده نشود، معلوم نیست که بتواند ما را به آن آرمان‌شهر مورد نظر برساند. مثلاً در حوزه مسکن، می‌دانیم که توزیع آن در پدیده مهاجرت اثر دارد. مثلاً اگر در یک منطقه، پروژه ساخت مسکن‌های ارزان‌قیمت شروع شود، مردم را تشویق می‌کند به آنجا مهاجرت کنند. این موضوع در همه جای دنیا صادق است. البته در ایران، به دلیل آن که به اندازه کافی تحقیقات انجام نشده و زندگی‌ها تا حدی تحت کنترل تصادفات هستند، تأثیر این متغیرها خیلی قابل محاسبه نیست اما در کشورهای پیشرفته اروپایی، مردم از شهری به شهر دیگر مهاجرت می‌کنند چرا که می‌دانند در شهر دوم، مثلاً امکان آن که بتوانند صاحب‌خانه شوند بالاتر است.

دوشنبه ۲۹ مهر ۱۳۹۸- سال نود و چهارم - شماره ۲۷۴

گفتگو درباره پدیده مهاجرت با دکتر فرهنگ ارشاد – جامعه‌شناس

مهاجرت؛ گزیر یا گریز؟

بنابراین وقتی یک برنامه توسعه تدوین می‌شود و تصمیم می‌گیریم که مثلاً در شهری کارخانه احداث کنیم، باید در نظر آرمان‌شهر مورد نظر برساند. مثلاً در حوزه مسکن، می‌دانیم که توزیع آن در پدیده مهاجرت اثر دارد. مثلاً اگر در یک منطقه، پروژه ساخت مسکن‌های ارزان‌قیمت شروع شود، مردم را تشویق می‌کند به آنجا مهاجرت کنند. این موضوع در همه جای دنیا صادق است. البته در ایران، به دلیل آن که به اندازه کافی تحقیقات انجام نشده و زندگی‌ها تا حدی تحت کنترل تصادفات هستند، تأثیر این متغیرها خیلی قابل محاسبه نیست اما در کشورهای پیشرفته اروپایی، مردم از شهری به شهر دیگر مهاجرت می‌کنند چرا که می‌دانند در شهر دوم، مثلاً امکان آن که بتوانند صاحب‌خانه شوند بالاتر است.

توسعه یعنی دخالت در زندگی مردم. در این فرآیند دستکاری زندگی، اگر تمام متغیرها دیده نشود، معلوم نیست که بتواند ما را به آن آرمان‌شهر مورد نظر برساند. مثلاً در حوزه مسکن، می‌دانیم که توزیع آن در پدیده مهاجرت اثر دارد. مثلاً اگر در یک منطقه، پروژه ساخت مسکن‌های ارزان‌قیمت شروع شود، مردم را تشویق می‌کند به آنجا مهاجرت کنند. این موضوع در همه جای دنیا صادق است. البته در ایران، به دلیل آن که به اندازه کافی تحقیقات انجام نشده و زندگی‌ها تا حدی تحت کنترل تصادفات هستند، تأثیر این متغیرها خیلی قابل محاسبه نیست اما در کشورهای پیشرفته اروپایی، مردم از شهری به شهر دیگر مهاجرت می‌کنند چرا که می‌دانند در شهر دوم، مثلاً امکان آن که بتوانند صاحب‌خانه شوند بالاتر است.

دکتر ارشاد در خصوص مهاجرت‌هایی که صرفاً تحت تأثیر موج ایجادشده رخ می‌دهند می‌گوید: من مهاجر را یک انسان معمولی می‌دانم که نمی‌تواند درباره همه جنبه‌های زندگی‌اش تصمیم‌گیری‌های دقیق داشته باشد و بسیاری از اوقات، نزدیک ۵۰ درصد ریسک می‌کند.

گفته شده است که مهاجر آدمی است که تحت تأثیر زندگی کسانی که مهاجرت کرده‌اند، تصمیم می‌گیرد ترک وطن کند ولی واقعیت آن است که چنین چیزی خیلی هم درست نیست. همین فردی که فکر می‌کنیم به خاطر چشم و هم‌چشمی با پسرخاله‌اش تصمیم به مهاجرت می‌گیرد، اگر شرایط خوبی برای زندگی در اینجا برایش

و خانواده و زادگاه گذشته و ریسک مهاجرت را بپذیرد. هیچ مهاجری نیست هنگامی که همه زندگی‌اش را گذاشته و می‌رود تا جای دیگری آن را از نو بسازد، مدتی را با بحران سپری نکند. این بحران، در اثر عوامل اقتصادی، فرهنگی، سیاسی، عدم دانستن زبان و عدم آگاهی از آداب و رسوم ایجاد می‌شوند. او تا به یک ثبات نسبی برسد، باید با این بحران دست‌وپنجه نرم کند. او همواره نگران است که باید چه کند، کجا سکونت داشته باشد، چگونه کار پیدا کند و نمی‌داند با چه چالش‌هایی مواجه خواهد شد. اما نارسایی‌های داخلی آن‌قدر بزرگ هستند که او همه این نگرانی‌ها را به جان می‌خرد تا راهی برای رهایی از آنها به روی خود بگشاید.

مهاجرت در جامعه ما عادت‌واره شده است. ما با این که کشوری هستیم که از نظر مهاجرت، موضوع مهمی در دنیا به حساب می‌آییم ولی مسائلی که منجر به مهاجرت می‌شوند را بررسی نمی‌کنیم. من بیش از بیست سال پیش هشدار دادم و گفتم در کشور ما عواملی وجود دارند که خودبه‌خود به توسعه نامتوازن دامن می‌زنند، مثلاً خیلی جاها در ایران برای سکونت مناسب نیستند. ما در گیلان تراکم جمعیت بالایی داریم ولی در بلوچستان و سمنان، تراکم جمعیت بسیار پایین‌تر است. کسی که برای ساختن جاده و بیمارستان تصمیم‌گیری می‌کند، براساس میزان تراکم جمعیت، آن‌ها را جایی احداث می‌کند که جمعیت بیشتری از آن بهره‌مند می‌شوند. این درحالی است کسی که در منطقه‌ای با جمعیت کمتر زندگی می‌کند هم به جاده و بیمارستان و امکانات رفاهی نیازمند است. اینجاست که کیفیت‌ها وارد عمل می‌شوند. کمیت با این‌که از اهمیت برخوردار است، ولی باید در خدمت کیفیت باشد.

برنامه‌های توسعه ما تا به امروز به توسعه نامتوازن دامن زده‌اند. جمعیت در کشور ما نامتوازن توزیع شده است. امروز می‌بینیم که بسیاری از کشورهای اروپایی برنامه‌های توسعه کلان ندارند، چون می‌دانند در برنامه‌های کلان، همه متغیرها را نمی‌توان در نظر گرفت. باید آمایش سرزمین انجام شود و ببینیم که هر منطقه چه امکاناتی دارد و به چه چیزهایی نیازمند است. در ایران، در برنامه سوم توسعه شروع کردیم به کار کردن روی آمایش سرزمین ولی نیمه‌کاره رها شد.

پس درست است مهاجرت در کشور ما شبیه یک موج است که خیلی‌ها بر آن سوار می‌شوند و به دنبال زندگی بهتر، زادگاه خود را ترک می‌کنند، ولی این موج خودش یک معلول است. مهاجر، صرفاً در برابر خودش احساس مسؤولیت می‌کند ولی کسی که در سطح کلان برای گروهی از مردم تصمیم‌گیری می‌کند، باید بداند مسؤولیت بالایی دارد و تصمیم‌های او، به عمق زندگی تک‌تک افراد اثر می‌گذارد. ما اصلاً نمی‌توانیم مهاجر را مواخذه کنیم. نه این‌که او را مسؤول ندانیم ولی نمی‌توان از او انتظار داشت ایثار کند و در شرایط نامطلوب باقی بماند. البته کسی که ایثارگری می‌کند انسان بسیار خوبی است ولی نمی‌توان از همه چنین انتظاری داشت. ما امروز می‌بینیم خیلی از کسانی که رفتند، پشیمان می‌شوند زیرا نتسجیده عمل کرده‌اند. من نمی‌گویم چنین فردی اشتباه نکرده است و مسؤول نیست. تمام افرادی که می‌روند، موفق نمی‌شوند ولی برآیند کلی را اگر در نظر بگیریم، می‌بینیم خیلی‌ها موفق هستند.

به هر صورت تمام مسؤولیت‌ها بر دوش مهاجر نیست. در سال ۱۳۵۷ در ایران ۶۰ درصد از جمعیت ما روستایی بودند اما به‌تدریج سهم جمعیت روستایی کاسته شد. از سال ۱۳۸۵ نه‌تنها سهم نسبی، بلکه سهم مطلق جمعیت روستایی کاهش پیدا کرد. تا چند سال آینده، ما با روستاهای خالی از جمعیت مواجه خواهیم شد و توزیع نامتوازن جمعیت بیشتری خواهیم داشت. تعدادی شهر و صدها کیلومتر بیابان خواهیم داشت. ما باید برای این مسأله فکری کنیم.

باید در مناطق روستایی فرصت‌های شغلی ایجاد شود، بیمه و رفاه وجود داشته باشد، مسکن‌سازی انجام شود، خدمات درمانی وجود داشته باشد. یکی از مشکلات اصلی ما آن است که توزیع پزشک در کشور ما نامتعادل است. ما این همه پزشک سطح بالا در تهران داریم ولی در روستاها و شهرهای دیگر، پزشک متخصص وجود ندارد. این در حالی است که در کشورهای اروپایی چنین چیزی را نمی‌بینیم. من شخصا دیدم که در یکی از روستاهای حومه منچستر، متخصص قلبی وجود داشت که لندن‌ای برای درمان باو مراجعه می‌کردند. باید راه چاره‌ای برای این توسعه نامتوازن پیدا کنیم چرا که این عدم توازن، موج مهاجرت را شدیدتر می‌کند.

خیلی وقت‌ها مهاجرت صرفاً برای رسیدن به رفاه اقتصادی رخ نمی‌دهد، مهاجر از تمام امکانات رفاهی برخوردار است و صرفاً می‌خواهد سبک دیگری از زندگی را تجربه کند. دکتر ارشاد در

خصوص این شکل از مهاجرت‌ها می‌گوید: آنچه تا کنون گفتیم، بنیان مهاجرت است اما مهاجرت الگوهای مختلفی دارد. مهاجرت‌هایی داریم که تحت تأثیر توسعه نامتوازن نیستند. مثلاً مواردی را هم شاهد هستیم که فردی از همه امکانات عالی برای زندگی برخوردار است ولی بازهم میهن خود را ترک می‌کند. چنین الگوهایی، الگوهای ماندگار و قابل تعمیم نیستند و من به عنوان کسی که در حوزه مهاجرت تخصص دارم، درباره‌اش قضاوت نمی‌کنم زیرا قضاوت‌بر اساس داده‌ها نیست.

شکل دیگری از مهاجرت‌ها که در سال‌های اخیر زیاد هم شاهدش بوده‌ایم، مهاجرت‌هایی هستند که در آن‌ها مهاجر به دنبال آن است از جامعه بی‌اخلاقی که در آن دروغ و ریاکاری، اصول اساسی موفقیت بوده و اعتماد از مردم آن سلب شده است فرار کرده و به جایی برود که بتواند دوستی واقعی، همدردی، مهربانی و اعتماد را تجربه کند و به آرامش روانی برسد. دکتر ارشاد در این خصوص می‌گوید: من از وضعیت اخلاقی جامعه به هیچ‌وجه خوشحال نیستم. واکنش جوانی که به خاطر بی‌اخلاقی‌های می‌رود، اخلاق‌مدارانه و به شدت معلول عامل دیگری است. اخلاق در کشور ما یک سکه بی‌ارزش شده است. اخلاق امری است که حتماً اول باید توسط بزرگ‌تر رعایت شود تا کوچک‌تر آن را یاد بگیرد.

در کشور ما سرمایه اجتماعی پایین است و شرایطی ایجاد شده که به خاطر کمبود سرمایه اجتماعی، همبستگی اجتماعی ما سست شده است. من شخصا توقع ندارم همه مثل من ایران را تر جیح بدهند و اینجا زندگی کنند. اما برای بهتر شدن اوضاع، رسانه‌ها خیلی خدمت‌ها می‌توانند بکنند و نمی‌کنند. خیلی از نارسایی‌های مهاجرتی و تصمیم‌گیری درست برای مهاجرت را در رسانه می‌توان مطرح و بررسی کرد. می‌توان گفت ای جوان عزیز! که تصمیم گرفتی به کانادا مهاجرت کنی! تو آدم گناهکاری نیستی، تو فقط می‌خواهی زندگی بهتری داشته باشی ولی اول این مردم به تو احتیاج دارند. چه کسی باید این حرف را به آن جوان بزند؟ کسی که خودش به فکر مردم است و در راستای خدمت به آنها قدم برمی‌دارد.

اگر رسانه‌های کشور در مقیاس کلی، امپراتوری رسانه‌ای جهانی که سودش در آن است که عدم توازن در توزیع ثروت و قدرت و رفاه اجتماعی در جهان برقرار باشد، به‌جای خیلی از برنامه‌های حساب نشده، از حضور متخصصانی استفاده کند که از سر دلسوزی درباره ابعاد مختلف مهاجرت صحبت می‌کنند، آیا اثر گذار نیست؟ مسلماً هست. ما هزارنه‌های زیادی را صرف تولید برنامه‌هایی می‌کنیم که بی‌اثر بودنشان برایمان اثبات شده است. آیا این همه برنامه‌ای که در آن‌ها درباره بدی اعتیاد گفته‌ایم، از تعداد معتادان کاسته است؟ خیر. پس معلوم می‌شود این برنامه‌ها بی‌اثر بوده است. ما افراد متخصصی داریم که واقعا دلشان برای کشور می‌سوزد ولی تریبونی برای حرف زدن به آن‌ها داده نمی‌شود.

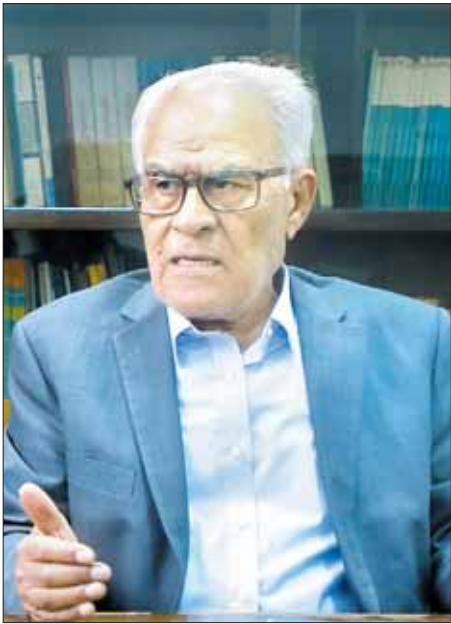
● **مهاجرت رویدادی است که تحت تأثیر تصمیمات کلان‌تر، از جمله توسعه نامتوازن، اتفاق می‌افتد**

● **مهاجر نه آدم بدی است، نه خائن است و نه دیوانه، او فقط زندگی خوب می‌خواهد**

مسائل اجتماعی نگاه دقیق و ظریف می‌خواهد و اگر نگاه علمی به آن داشته باشیم می‌بینیم که مهاجرت نه تنها مسأله نیست، بلکه حلال مسأله است. ما بحث فرار مغزها را داریم و می‌گوییم تحصیل کرده‌های ما به کشورهای اروپایی و آمریکایی می‌روند ولی در سطح جهانی که نگاه کنیم می‌بینیم که آلمانی به انگلستان می‌رود، انگلیسی به کانادا می‌رود و پدیده مهاجرت در همه جا در جریان است. ولی فرق ما با آن‌ها این است که میان آن کشورها داد و ستد جمعیت برقرار است ولی ما معامله یک‌طرفه داریم. تحصیل کرده ما هر چه دارد جمع می‌کند و تحویل یک کشور دیگر می‌دهد. او نه آدم بدی است، نه خائن است و نه دیوانه. او فقط زندگی خوب می‌خواهد. اگر می‌شود اقداماتی کرد که دست‌کم از شدت مهاجرت کاسته شود. ما در اثر تصمیم‌گیری‌های نادرستی که داشتیم، مهاجرت‌های یک‌طرفه از روستا به شهر و از کشور به کشورهای توسعه‌یافته داریم. می‌توان کاری کرد که این تبادل جمعیت، به صورت دو جانبه و عادی در آید.

● گفتگو: ننا زمان‌فشمی

دکتر امیر خاتمی

روز آخر زندگی در خانه پدری است. ماه‌های اخیر همه وقتی‌ها را صرف دوندگی برای دریافت ویزا و خرید رز و آماده کردن وسایل مورد نیازش کرده و متوجه نشده بود هر لحظه که به موعد رفتن نزدیک‌تر می‌شود، مادرش بی‌قرار تر و اشفته‌تر از گذشته می‌شود؛ سعی می‌کند با همه وجود نگاهش کند، همه چشمش را لبریز کند از تصویر فرزند، آن قدر که برای شب‌های بلند پاییز و زمستان، به‌اندازه کافی از او تصویر جمع کرده باشد.

دلش گرفته، بغض رهایش نمی‌کند، لبریز از نگرانی است، نگرانی در مورد آینده نامعلوم، در مورد سرزمین و آدم‌های غریبه، نگرانی درباره مادرش ... خدایا، مادرم طاقت دوری و دلنگنی ندارم...

چه سر نوشت شومی! من این شهر را دوست دارم، همه چیزش را و از همه بیشتر، آن قله‌ای را که هر جمعه فتوح می‌کردیم، من و او، لویی که دوستش داشتم...

لحظه‌های آخر است، باید برود، برود جایی که بتواند از تو آغاز کند، بتواند دوباره بسازد به این امید که این بار، هیچ چیزی نتواند آشیانه‌اش را خراب کند. امیدوار است که روزی دوباره مادر را در آغوش بگیرد و نگرانش نباشد، که بتواند دوباره قلم‌ها را فتح کند، با او، امید دارد که روزی بیاید که فاصله‌ای بینشان نباشد، که او هم مانند خیلی آدم‌های دیگر یک زندگی طبیعی و شگوفاداشته باشد، یک زندگی پرخوردار از رفاه، آسایش، آرامش و صلح. چمدانش را روی زمین می‌کشد، غم، توان حرکت را از او گرفته، به پشت‌سر نگاه نمی‌کند و می‌رود، وجودش از همه چیز خالی شده و تنها یک شعله کم‌سو هنوز در آن زنده مانده؛ شعله امید.

***

مهاجرت، پدیده‌ای است که این روزها خانواده‌های زیادی با آن مواجه هستند. به گفته دکتر فرهنگ ارشاد، استاد دانشگاه، جامعه‌شناس و کارشناس مهاجرت، ایران یکی از کشورهای مهم در موضوع مهاجرت است. صرف‌نظر از قضاوت‌هایی که درباره خوبی یا بدی مهاجرت وجود دارد، باید اذعان داشت که مهاجرت، آسیب‌های روانی زیادی برای مهاجر در پی خواهد داشت. مهاجرت به ندرت برای افراد امری آسان و دلپذیر است. اغلب به سختی از دلبستگی‌های خود جدا شده و برای رسیدن به آینده‌ای روشن‌تر سرزمین خود را ترک می‌کنند.

با دکتر ارشاد در این زمینه به گفتگو نشستیم. ایشان در خصوص انواع مهاجرت از منظر علمی و جامعه‌شناسی می‌گوید: مهاجرت دو نوع دارد، مهاجرت‌های ملی و مهاجرت‌های بین‌المللی. من این دو را در مجموع یک فرآیند می‌بینم که طی آن فرد از یک روستا، وارد شهری بزرگ می‌شود و در سطح بعدی از یک کشور به کشور دیگر می‌رود. مهاجرت یک ماجرای پلکانی است، فرد، پله‌پله از جامعه کوچک خود جدا شده و راه خود را به دنیای بزرگ‌تر پیدا می‌کند. مهاجرت، چه در سطح بین‌المللی، چه در سطح داخلی، یک فرآیند پلکانی است.

در خصوص خوبی یا بدی پدیده مهاجرت، دکتر ارشاد می‌گوید: اصلا نمی‌توان ادعا کرد که مهاجرت در ذات خود چیز بدی است. از قضا، مهاجرت امر خوبی است و ما چون به طور علمی با آن مواجه

نشده‌ایم، آن خلاءهایی را که در اثر اشتباهات و غفلت ما منجر به مهاجرت می‌شوند نمی‌بینیم و به جای آن، به پدیده مهاجرت، نگاه منفی و ناخوشایند داریم. ما از دهه ۱۳۳۰ تا به امروز با مهاجرت‌های داخلی درگیر هستیم و هیچ‌وقت نتوانستیم این مسأله را حل کنیم. از دهه ۴۰ به بعد هم با موضوع مهاجرت‌های بین‌المللی، به عنوان یک مسأله اجتماعی مواجهیم. ما از نظر مهاجرت، یک کشور قابل توجه در سطح جهان هستیم.

دو نکته بنیادی وجود دارد، اول این که مهاجرت، نشانه آزادی انسان است. همه ما طبق قانون اساسی، آزاد هستیم در هر جایی، شغلی را انتخاب کرده و آنجا را برای زندگی انتخاب کنیم. از دیرباز هم مهاجرت بین مردم اتفاق می‌افتاد، حتی وقتی که نظام صنعتی و سرمایه‌داری وجود نداشت و تحلیل‌های عمیقی از فرصت‌های شغلی ارائه نمی‌شد، مهاجرت روش مهمی برای ایجاد ارتباطات فرهنگی بود. اما امروز بحث از مهاجرت، با اتفاقات بعد از جنگ جهانی دوم در ایران و در سایر نقاط جهان پیوند دارد. به همین علت، من با توجه به شرایط کنونی می‌گویم مهاجرت، نشانه‌ای از حرکت آزاد انسان و آزادی اوست؛ پس نه تنها چیز بدی نیست، بلکه اتفاق نمودی از آزادی است.

دوم این که در همه شهرهای بزرگ، مناطقی وجود دارند که از آن‌ها با نام مناطق حاشیه‌نشین یاد می‌شود ولی من آن‌ها را محله‌هایی می‌دانم که در آن‌ها سکونت غیرمتعارف وجود دارد. این سکونت‌گاه‌ها، مناطقی پرمسأله هستند که بیش از هفتاد درصد ساکنان آن را مهاجران تشکیل می‌دهند. آیا عامل اصلی این زندگی‌های پرمسأله، قاچاق فروشی، مسائل اخلاقی و غیره مهاجرت است یا این که مهاجرت و حاشیه‌نشینی، هر دو معلول مسأله دیگری هستند؟

من اعتقاد دارم که مهاجرت معلول است، یعنی رویدادی که تحت تأثیر تصمیمات کلان‌تر اتفاق می‌افتد. یکی از مهم‌ترین عواملی که چه در مقیاس داخلی و چه در مقیاس بین‌المللی، علت مهاجرت به حساب می‌آید، توسعه نامتوازن است. آدم مهاجر، چه یک جوان روستایی کم‌سواد که به شهر مهاجرت می‌کند، چه یک تحصیل کرده که به کشورهای توسعه یافته می‌رود، آدمی است فعال، اهل ریسک و جاه‌طلب که آینده بهتری را می‌خواهد. او به دنبال بهبود زندگی خود است و اولین گروهی که از بالا رفتن کیفیت زندگی او تحت تأثیر قرار می‌گیرند، خانواده‌اش هستند. هیچ کدام از این موارد بد نیستند. پس خود مهاجر آدم فعالی است که می‌خواهد زندگی بهتری داشته باشد و بدین منظور، معمولاً از محل کمتر توسعه یافته، به جای بیشتر توسعه یافته می‌رود. اگر ما یک توسعه متوازن داشته باشیم، این اتفاق نمی‌افتد.

برای این که بفهمیم توسعه چیست، باید به کیفیت نگاه کنیم، به کیفیت ماشین‌ها، آسفالات خیابان و غیره. توسعه تمام زندگی ما را دربر گرفته است و از آنجایی که زندگی یک امر کیفی است، خود توسعه هم با کیفیت سر و کار دارد. پس وقتی می‌گویم مهاجرت از منطقه کمتر توسعه یافته به منطقه بیشتر توسعه یافته رخ می‌دهد، یعنی کیفیت زندگی در منطقه مقصد، بالاتر است. فرد مهاجر که نسبت به دیگران کمی فعال‌تر است، عقلانیت بالاتری هم دارد و به‌هیچ صورت نمی‌توان گفت او اشتباه می‌کند یا کار بدی انجام می‌دهد.

البته منظور من نیست که همه مهاجرها انسان‌های خوبی هستند، همان‌طور که می‌بینیم، بخشی از جمعیت زندانیان و تعداد زیادی از قاچاق‌فروش‌ها، مهاجر هستند. در واقع فرد مهاجر به امید زندگی بهتر راهی سرزمین توسعه‌یافته‌تری می‌شود و در این مسیر ممکن است مجبور باشد فشارهای مختلفی را از جهات گوناگون تحمل کند و ممکن است فشار زندگی او را به جایی برساند که مثلاً وقتی از روستا به شهر می‌آید و هیچ جایی را به‌جز مناطق حاشیه‌نشین برای اسکان ندارد، تحت تأثیر مشکلات آنجا قرار می‌گیرد.

ما از اواخر دهه ۱۳۳۰ به برنامه‌های توسعه‌رویی آوردیم. این توسعه یعنی دخالت در زندگی مردم. در این فرآیند دستکاری زندگی، اگر تمام متغیرها دیده نشود، معلوم نیست که بتواند ما را به آن آرمان‌شهر مورد نظر برساند. مثلاً در حوزه مسکن، می‌دانیم که توزیع آن در پدیده مهاجرت اثر دارد. مثلاً اگر در یک منطقه، پروژه ساخت مسکن‌های ارزان‌قیمت شروع شود، مردم را تشویق می‌کند به آنجا مهاجرت کنند. این موضوع در همه جای دنیا صادق است. البته در ایران، به دلیل آن که به اندازه کافی تحقیقات انجام نشده و زندگی‌ها تا حدی تحت کنترل تصادفات هستند، تأثیر این متغیرها خیلی قابل محاسبه نیست اما در کشورهای پیشرفته اروپایی، مردم از شهری به شهر دیگر مهاجرت می‌کنند چرا که می‌دانند در شهر دوم، مثلاً امکان آن که بتوانند صاحب‌خانه شوند بالاتر است.

دوشنبه ۲۹ مهر ۱۳۹۸- سال نود و چهارم - شماره ۲۷۴

گفتگو درباره پدیده مهاجرت با دکتر فرهنگ ارشاد – جامعه‌شناس

مهاجرت؛ گزیر یا گریز؟

بنابراین وقتی یک برنامه توسعه تدوین می‌شود و تصمیم می‌گیریم که مثلاً در شهری کارخانه احداث کنیم، باید در نظر داشته باشیم که این کارخانه، فرصت شغلی ایجاد می‌کند و باید بتوان نیروی انسانی مورد نیاز آن را تأمین کرد. ما در دانشگاه‌ها، برای رشته‌های مختلف دانشجو می‌گیریم ولی فکر نمی‌کنیم که بعد از آن که این دانشجو فارغ‌التحصیل شد قرار است کجا کار کند. برنامه‌های بلندمدت ما آن قدر دقیق نیستند که بتوانیم این فرآیندها را محاسبه کرده و کنترل زندگی را در دست داشته باشیم. به همین علت، با خیل فارغ‌التحصیلانی مواجه می‌شویم که شغل موردنظر خود را پیدا نمی‌کنند.

گفته شده است که مهاجر آدمی است که تحت تأثیر زندگی کسانی که مهاجرت کرده‌اند، تصمیم می‌گیرد ترک وطن کند ولی واقعیت آن است که چنین چیزی خیلی هم درست نیست. همین فردی که فکر می‌کنیم به خاطر چشم و هم‌چشمی با پسرخاله‌اش تصمیم به مهاجرت می‌گیرد، اگر شرایط خوبی برای زندگی در اینجا برایش

و خانواده و زادگاه گذشته و ریسک مهاجرت را بپذیرد. هیچ مهاجری نیست هنگامی که همه زندگی‌اش را گذاشته و می‌رود تا جای دیگری آن را از نو بسازد، مدتی را با بحران سپری نکند. این بحران، در اثر عوامل اقتصادی، فرهنگی، سیاسی، عدم دانستن زبان و عدم آگاهی از آداب و رسوم ایجاد می‌شوند. او تا به یک ثبات نسبی برسد، باید با این بحران دست‌وپنجه نرم کند. او همواره نگران است که باید چه کند، کجا سکونت داشته باشد، چگونه کار پیدا کند و نمی‌داند با چه چالش‌هایی مواجه خواهد شد. اما نارسایی‌های داخلی آن قدر بزرگ هستند که او همه این نگرانی‌ها را به جان می‌خرد تا راهی برای رهایی از آنها به روی خود بگشاید.

مهاجرت در جامعه ما عادت‌واره شده است. ما با این که کشوری هستیم که از نظر مهاجرت، موضوع مهمی در دنیا به حساب می‌آییم ولی مسائلی که منجر به مهاجرت می‌شوند را بررسی نمی‌کنیم. من بیش از بیست سال پیش هشدار دادم و گفتم در کشور ما عواملی وجود دارند که خود به‌خود به توسعه نامتوازن دامن می‌زنند، مثلاً خیلی جاها در ایران برای سکونت مناسب نیستند. ما در گیلان تراکم جمعیت بالایی داریم ولی در بلوچستان و سمنان، تراکم جمعیت بسیار پایین‌تر است. کسی که برای ساختن جاده و بیمارستان تصمیم‌گیری می‌کند، براساس میزان تراکم جمعیت، آن‌ها را جایی احداث می‌کند که جمعیت بیشتری از آن بهره‌مند می‌شوند. این درحالی است کسی که در منطقه‌ای با جمعیت کمتر زندگی می‌کند هم به جاده و بیمارستان و امکانات رفاهی نیازمند است. اینجاست که کیفیت‌ها وارد عمل می‌شوند. کمیت با این‌که از اهمیت برخوردار است، ولی باید در خدمت کیفیت باشد.

برنامه‌های توسعه ما تا به امروز به توسعه نامتوازن دامن زده‌اند. جمعیت در کشور ما نامتوازن توزیع شده است. امروز می‌بینیم که بسیاری از کشورهای اروپایی برنامه‌های توسعه کلان ندارند، چون می‌دانند در برنامه‌های کلان، همه متغیرها را نمی‌توان در نظر گرفت. باید آمایش سرزمین انجام شود و ببینیم که هر منطقه چه امکاناتی دارد و به چه چیزهایی نیازمند است. در ایران، در برنامه سوم توسعه شروع کردیم به کار کردن روی آمایش سرزمین ولی نیمه‌کاره رها شد.

پس درست است مهاجرت در کشور ما شبیه یک موج است که خیلی‌ها بر آن سوار می‌شوند و به دنبال زندگی بهتر، زادگاه خود را ترک می‌کنند، ولی این موج خودش یک معلول است. مهاجر، صرفاً در برابر خودش احساس مسؤولیت می‌کند ولی کسی که در سطح کلان برای گروهی از مردم تصمیم‌گیری می‌کند، باید بداند مسؤولیت بالایی دارد و تصمیم‌های او، به عمق زندگی تک‌تک افراد اثر می‌گذارد. ما اصلاً نمی‌توانیم مهاجر را مواخذه کنیم. نه این‌که او را مسؤول ندانیم ولی نمی‌توان از او انتظار داشت ایثار کند و در شرایط نامطلوب باقی بماند. البته کسی که ایثارگری می‌کند انسان بسیار خوبی است ولی نمی‌توان از همه چنین انتظاری داشت. ما امروز می‌بینیم خیلی از کسانی که رفتند، پشیمان می‌شوند زیرا نتسجیده عمل کرده‌اند. من نمی‌گویم چنین فردی اشتباه نکرده است و مسؤول نیست. تمام افرادی که می‌روند، موفق نمی‌شوند ولی برآیند کلی را اگر در نظر بگیریم، می‌بینیم خیلی‌ها موفق هستند.

به هر صورت تمام مسؤولیت‌ها بر دوش مهاجر نیست. در سال ۱۳۵۷ در ایران ۶۰ درصد از جمعیت ما روستایی بودند اما به تدریج سهم جمعیت روستایی کاسته شد. از سال ۱۳۸۵ نه‌تنها سهم نسبی، بلکه سهم مطلق جمعیت روستایی کاهش پیدا کرد. تا چند سال آینده، ما با روستاهای خالی از جمعیت مواجه خواهیم شد و توزیع نامتوازن جمعیت بیشتری خواهیم داشت. تعدادی شهر و صدها کیلومتر بیابان خواهیم داشت. ما باید برای این مسأله فکری کنیم.

باید در مناطق روستایی فرصت‌های شغلی ایجاد شود، بیمه و رفاه وجود داشته باشد، مسکن‌سازی انجام شود، خدمات درمانی وجود داشته باشد. یکی از مشکلات اصلی ما آن است که توزیع پزشک در کشور ما نامتعادل است. ما این همه پزشک سطح بالا در تهران داریم ولی در روستاها و شهرهای دیگر، پزشک متخصص وجود ندارد. این در حالی است که در کشورهای اروپایی چنین چیزی را نمی‌بینیم. من شخصا دیدم که در یکی از روستاهای حومه منچستر، متخصص قلبی وجود داشت که لندن‌ای برای درمان او و مراجعه می‌کردند. باید راه چاره‌ای برای این توسعه نامتوازن پیدا کنیم چرا که این عدم توازن، موج مهاجرت را شدیدتر می‌کند.

خیلی وقت‌ها مهاجرت صرفاً برای رسیدن به رفاه اقتصادی رخ نمی‌دهد، مهاجر از تمام امکانات رفاهی برخوردار است و صرفاً می‌خواهد سبک دیگری از زندگی را تجربه کند. دکتر ارشاد در

خصوص این شکل از مهاجرت‌ها می‌گوید: آنچه تا کنون گفتیم، بنیان مهاجرت است اما مهاجرت الگوهای مختلفی دارد. مهاجرت‌هایی داریم که تحت تأثیر توسعه نامتوازن نیستند. مثلاً مواردی را هم شاهد هستیم که فردی از همه امکانات عالی برای زندگی برخوردار است ولی بازهم میهن خود را ترک می‌کند. چنین الگوهایی، الگوهای ماندگار و قابل تعمیم نیستند و من به عنوان کسی که در حوزه مهاجرت تخصص دارم، درباره‌اش قضاوت نمی‌کنم زیرا قضاوت‌بر اساس داده‌ها نیست.

شکل دیگری از مهاجرت‌ها که در سال‌های اخیر زیاد هم شاهدش بوده‌ایم، مهاجرت‌هایی هستند که در آن‌ها مهاجر به دنبال آن است از جامعه بی‌اخلاقی که در آن دروغ و ریاکاری، اصول اساسی موفقیت بوده و اعتماد از مردم آن سلب شده است فرار کرده و به جایی برود که بتواند دوستی واقعی، همدردی، مهربانی و اعتماد را تجربه کند و به آرامش روانی برسد. دکتر ارشاد در این خصوص می‌گوید: من از وضعیت اخلاقی جامعه به هیچ‌وجه خوشحال نیستم. واکنش جوانی که به خاطر بی‌اخلاقی‌های می‌رود، اخلاق‌مدارانه و به شدت معلول عامل دیگری است. اخلاق در کشور ما یک سکه بی‌ارزش شده است. اخلاق امری است که حتماً اول باید توسط بزرگ‌تر رعایت شود تا کوچک‌تر آن را یاد بگیرد.

در کشور ما سرمایه اجتماعی پایین است و شرایطی ایجاد شده که به خاطر کمبود سرمایه اجتماعی، همبستگی اجتماعی ما سست شده است. من شخصا توقع ندارم همه مثل من ایران را تر جیح بدهند و اینجا زندگی کنند. اما برای بهتر شدن اوضاع، رسانه‌ها خیلی خدمت‌ها می‌توانند بکنند و نمی‌کنند. خیلی از نارسایی‌های مهاجرتی و تصمیم‌گیری درست برای مهاجرت را در رسانه می‌توان مطرح و بررسی کرد. می‌توان گفت ای جوان عزیز! که تصمیم گرفتی به کانادا مهاجرت کنی! تو آدم گناهکاری نیستی، تو فقط می‌خواهی زندگی بهتری داشته باشی ولی اول این مردم به تو احتیاج دارند. چه کسی باید این حرف را به آن جوان بزند؟ کسی که خودش به فکر مردم است و در راستای خدمت به آنها قدم برمی‌دارد.

اگر رسانه‌های کشور در مقیاس کلی، امپراتوری رسانه‌ای جهانی که سودش در آن است که عدم توازن در توزیع ثروت و قدرت و رفاه اجتماعی در جهان برقرار باشد، به‌جای خیلی از برنامه‌های حساب نشده، از حضور متخصصانی استفاده کند که از سر دلسوزی درباره ابعاد مختلف مهاجرت صحبت می‌کنند، آیا اثر گذار نیست؟ مسلماً هست. ما هزارتن‌های زیادی را صرف تولید برنامه‌هایی می‌کنیم که بی‌اثر بودنشان برایمان اثبات شده است. آیا این همه برنامه‌ای که در آن‌ها درباره بدی اعتیاد گفته‌ایم، از تعداد معتادان کاسته است؟ خیر. پس معلوم می‌شود این برنامه‌ها بی‌اثر بوده است. ما افراد متخصصی داریم که واقعا دلشان برای کشور می‌سوزد ولی تریبونی برای حرف زدن به آن‌ها داده نمی‌شود.

● **مهاجرت رویدادی است که تحت تأثیر تصمیمات کلان‌تر، از جمله توسعه نامتوازن، اتفاق می‌افتد**
● **مهاجر نه آدم بدی است، نه خائن است و نه دیوانه، او فقط زندگی خوب می‌خواهد**

مسائل اجتماعی نگاه دقیق و ظریف می‌خواهد و اگر نگاه علمی به آن داشته باشیم می‌بینیم که مهاجرت نه تنها مسأله نیست، بلکه حلال مسأله است. ما بحث فرار مغزها را داریم و می‌گوییم تحصیل کرده‌های ما به کشورهای اروپایی و آمریکایی می‌روند ولی در سطح جهانی که نگاه کنیم می‌بینیم که آلمانی به انگلستان می‌رود، انگلیسی به کانادا می‌رود و پدیده مهاجرت در همه جا در جریان است. ولی فرق ما با آن‌ها این است که میان آن کشورها داد و ستد جمعیت برقرار است ولی ما معامله یک‌طرفه داریم. تحصیل کرده ما هر چه دارد جمع می‌کند و تحویل یک کشور دیگر می‌دهد. او نه آدم بدی است، نه خائن است و نه دیوانه. او فقط زندگی خوب می‌خواهد. اگر می‌شود اقداماتی کرد که دست‌کم از شدت مهاجرت کاسته شود. ما در اثر تصمیم‌گیری‌های نادرستی که داشتیم، مهاجرت‌های یک‌طرفه از روستا به شهر و از کشور به کشورهای توسعه‌یافته داریم. می‌توان کاری کرد که این تبادل جمعیت، به صورت دو جانبه و عادی در آید.

● گفتگو: ننا زمان‌فشمی

نگاهی به طرح مجلس برای حذف زبان انگلیسی از مدارس

پاک کردن صورت مسأله

● محمد احمدوند*

طرح حذف زبان انگلیسی از مدارس که به امضای ۵۷ نماینده مجلس رسیده با این دلیل مطرح شده است که باید انحصار آموزش زبان انگلیسی در مدارس برداشته شود، در حالی که در طرح مشخص نیست با حذف درس زبان انگلیسی از مدارس و سوق دادن دانش آموزان به سوی آموزشگاه‌های زبان، چطور قرار است «زبان‌های دیگر» رشد کنند، آن هم با اختیاری بودن این امر و البته دست بردن در جیب خانواده‌ها و تحمیل هزینه‌ای جدید بر آن‌ها، در حالی که طبق قانون اساسی، تحصیل در این مقاطع باید رایگان باشد. ضمن آن که چنین طرحی انحصار شکنی نمی‌کند بلکه ریشه آموزش زبان انگلیسی را در مدارس کلا قطع می‌کند!

***

در بعضی مناطق محروم اصلاً آموزشگاه زبان وجود ندارد که دانش آموزان بخواهند استفاده کنند. در شهرهای دیگر هم دو یا سه آموزشگاه معروف هستند و خوب کار می‌کنند و بقیه به دلایل مختلف از جمله نبود مدرسان مجرب و استفاده از دانشجویان تازه کار برای پرداخت دستمزد کمتر، کارآمدی خاصی نشان نداده‌اند. این طرح پیشنهاد کرده است تدریس معلمان آموزش و پرورش در آموزشگاه‌ها به عنوان تدریس موظف آنها پذیرفته شود. پس معلوم است خود دوستان مجلس هم می‌دانند اشکال زیادی در کار معلمان نیست و مشکل اصلی جای دیگری است. پس چرا به جای حل مسأله می‌خواهیم صورت مسأله را پاک کنیم؟!

زبان انگلیسی به عنوان زبان دوم برای تمام مردم جهان ساده‌ترین زبان برای یادگیری است. حالا ما چطور انتظار داریم بچه‌ها زبان‌های دیگر را فارغ از این که در جامعه بین‌المللی چقدر کاربردی هستند خوب یاد بگیرند؟ اصلاً مدرسانی که بتوانند این زبان‌ها را تدریس کنند و به اصول روان‌شناسی و فنون تدریس هم آشنا باشند وجود دارند؟ ضمن این که معلمان و دانشجو-معلمان زبان انگلیسی به نوعی با دولت قرارداد دارند و نقض یک طرفه این قرارداد کاملاً غیرقانونی است و حتماً در دیوان عدالت اداری قابلیت پیگیری دارد. این هم منطقی نیست که آن‌ها را مجبور کنیم «دوباره» چهار سال درس بخوانند و مدرک جدیدی بگیرند. بماند که دادن مأموریت تحصیلی به معلمان، بار مالی زیادی برای دولت و مملکت دارد که این طرح را از اساس غیرقانونی نشان می‌دهد! بماند که دانشگاه‌های ما هم زیرساخت‌ها و امکانات آموزش زبان‌های دیگر را در حجم بالا ندارند.

***

در هیچ کشور پیشرفته‌ای یادگیری زبان خارجی یا زبان دوم از برنامه رسمی آن کشور حذف نشده است که ایران بخواهد دومی باشد. این طرح وجهه بین‌المللی کشورمان را در جوامع علمی و سیاسی دنیا زیر سؤال خواهد برد. در همه کشورها سیستم غیررسمی در کنار سیستم رسمی به آموزش زبان خارجی می‌پردازد. مشکل اینجاست که ما نمی‌خواهیم به الزامات آموزش زبان خارجی تن بدهیم و مدام هم از ناکارآمدی آموزش زبان انگلیسی در مدارس صحبت می‌کنیم.

در کشورهای پیشرفته آموزش زبان خارجی از دوران کودکی و وقتی ذهن آماده یادگیری است شروع می‌شود، نه از نوجوانی که اوج تنش‌های روحی و روانی بچه‌هاست. بماند که در طرح مجلس همین شش سال آموزش ناقص در متوسطه اول و دوم هم به سه سال

دیرستان تقلیل یافته است! در این کشورها دست کم چهار ساعت در هفته به آموزش زبان خارجی اختصاص دارد، نه دو ساعت! در این کشورها کتاب‌هایی که متخصصان زبان اصلی نوشته‌اند و دارای اصالت و جذابیت کافی هستند استفاده می‌شوند، نه کتاب‌های مصنوعی و مشکل‌دار! در این کشورها حجم کتب زبان نسبت به زمان آموزش آن قدر کم است که اجازه تمرین و تکرار را به معلم و بچه‌ها بدهد، نه این که معلم و دانش آموز فقط نگران تمام کردن کتاب تا پایان سال باشند!

یک سؤال مهم: مگر بچه‌های ما با وجود سال‌ها آموزش عربی مثل بلیل عربی حرف می‌زنند که این توقع را در مورد درس زبان انگلیسی از آنها داریم؟ بماند که درس عربی در درس‌های دیگر مثل درس دین و زندگی هم پشتیبانی می‌شود و زبان انگلیسی نه.

***

وقتی کنکور تعیین کننده چگونگی درس خواندن بچه‌هاست و در این کنکور لغت و گرامر و خواندن می‌آید و خبری از شنیدن و حرف زدن نیست و امکان برگزاری چنین کنکوری هم در ایران وجود ندارد چه انتظاری از نتیجه آموزش ناقص و نصف و نیمه زبان در مدارس داریم؟ به نظر می‌رسد تمام هنر معلمان باید معطوف آموزش خواندن و گرامر و آمادگی بچه‌ها برای کنکور باشد. هدف از آموزش زبان اصلاً توانایی مکالمه نیست و امکان چنین کاری هم با این کتاب‌های مشکل‌دار و حجیم و این ساعات کم وجود ندارد، آن هم در کلاس‌هایی با ۳۰ دانش آموز و گاهی بیشتر! کدام آموزشگاه زبانی کلاس ۳۰ نفره دارد و ادعا هم می‌کند موفق بوده است که بگویم مدارس موفق نبوده‌اند؟ اصولاً این حجم دانش آموز مدارس را در کدام آموزشگاه‌ها و در کدام کلاس‌ها قرار است جا بدهیم و سازماندهی کنیم؟ کدام آموزشگاه کمتر از چهار ساعت در هفته کلاس داشته و ادعا می‌کند موفق بوده است؟ کدام آموزشگاه هر چهار فصل و از جمله تابستان کلاس نداشته و ادعا می‌کند موفق است؟ چه کسی و بر اساس کدام تحقیق به این نتیجه رسیده که همه آموزشگاه‌های زبان، با وجود تفاوت آشکار در روش و منابع نسبت به مدارس، در آموزش موفق بوده‌اند؟

و چندسؤال از نمایندگان امضاکننده طرح: اگر فکر می‌کنید کتاب‌های مورد استفاده در آموزشگاه مناسب هستند و مشکلی ندارند چرا آموزش و پرورش را ملزم به استفاده از همین کتاب‌ها در مدارس نمی‌کنید؟ اگر فکر می‌کنید زمان مناسب برای آموزش زبان همانی است که در آموزشگاه‌ها وجود دارد چرا آموزش و پرورش را مجبور نمی‌کنید ساعات آموزش زبان خارجی را در مدارس اضافه کند؟ اگر فکر می‌کنید تعداد دانش آموز مناسب برای کلاس زبان - هر زبانی - همانی است که در آموزشگاه هست چرا بودجه و امکانات به آموزش و پرورش نمی‌دهید تا کلاس‌هایی استاندارد و مناسب برای درس زبان تأسیس کند و به تعداد مناسب هم دانش آموز در این کلاس‌ها بنشاند؟

***

حرف آخر: سال‌هاست معلمان زبان انگلیسی و البته معلمان سایر دروس از حجم بالای کتب در آموزش و پرورش حرف زده‌اند و شنیده نشده‌اند. اگر نمی‌خواهیم آموزش زبان را از کودکی آغاز کنیم، اگر نمی‌خواهیم ساعات لازم برای آموزش زبان را در برنامه رسمی مدارس اختصاص بدهیم، اگر نمی‌خواهیم کتب اصیل انگلیسی را، حتی با تغییر بعضی قسمت‌ها، در مدارس استفاده کنیم، فقط کافی است یک سوم از حجم کتب فعلی را کم کنیم و به معلم و دانش آموز فرصت تکرار و تمرین بدهیم تا دست کم در این بعد از آموزش زبان درست عمل کرده باشیم. همین تغییر کوچک، یعنی کم کردن حجم کتاب‌های فعلی، کیفیت یادگیری را به شدت بالا خواهد برد. به جای حل مسأله صورت مسأله را یکسره پاک نکنیم. لازم نیست هیچ کار دیگری بکنیم، فقط حجم کتاب‌ها را کم کنیم. این کار هیچ خرجی برای دولت و ملت ندارد. تازه در چاپ کتاب و مصرف کاغذ هم صرفه جویی می‌شود. ستون فقرات بچه‌ها هم از حمل این همه کتاب‌های سنگین کمتر دچار مشکل می‌شود، به اصلاح ساختار قلمتی بچه‌ها کمک می‌شود، هزینه‌های درمان و پزشکی کشور کمتر می‌شود و نیروی سالم بهره‌وری بیشتری برای کشور دارد.

* مدرس زبان انگلیسی

یادداشت

مادرم ایران!

فریدون جنیدی، متولد ۲۰ فروردین ۱۳۱۸، نویسنده و پژوهشگر فرهنگ و زبان‌های باستانی است. وی بیش از ۳۰ سال از عمر خود را برای ویرایش شاهنامه صرف کرده و نسخه ویراسته‌اش در سال ۱۳۸۷ منتشر شده است. این استاد خوش‌سخن در میان خاطراتش داستان بسیار جالبی را نقل می‌کند که اشک به چشمان هر ایرانی وطن‌دوستی می‌آورد.

او می‌گوید: «درست به خاطر ندارم، سال ۱۳۴۵ یا ۱۳۴۶ بود که به دنبال انتشار کتاب «نامه پهلوانی» من، رئیس گروه فرهنگ و زبان‌های باستانی دانشگاه نایل به ایران مراجعه کرد و از من خواست که چون کتابم را بهترین شیوه آموزشی زبان پهلوی تشخیص داده‌اند، به دانشگاهشان بروم و سه سال در آن‌جا درس بدهم.

من گفتم نه من نمی‌توانم بیایم. گفت چرا؟ گفتم من در کودکی با خدای خودم پیمان بستم که اگر روزی خواستم از خاک ایران بیرون بروم اول باید به کابل بروم و خاک سمرقند و بخارا را بیوسم، بعد به جاهای دیگر بروم و چون به آنجا نرفته‌ام بنابراین نمی‌توانم به ایتالیا بیایم.

او گفت می‌خواهید به سمرقند و بخارا بروید؟ گفتم بله، آرزوی من از کودکی همین بوده است. پرسید گذرنامه دارید؟ گفتم نه، کسی که نمی‌خواهد از ایران بیرون برود چرا باید گذرنامه داشته باشد؟

گفت شما گذرنامه را تهیه کنید، ما دوستانی داریم که ترتیبی می‌دهیم از شما دعوت کنند به سمرقند و بخارا بروید. آیا بعد از آن به ایتالیا می‌آیید؟ گفتم برای ده روز یا یک ماه یا برای دوسه‌روز سخنرانی می‌آیم اما نمی‌توانم برای سه سال تدریس به دانشگاه شما بیایم. گفت چرا نمی‌توانید؟

من گفتم مادر پیری دارم که نگران او هستم. او گفت این که مشکلی نیست، می‌توانیم مادرتان را با برانکارد بیاوریم و در ایتالیا هم یک ویلای جنگلی نزدیک نایل به شما می‌دهیم که آن‌جا می‌توانید به خوبی زندگی کنید. گفتم مادر من نمی‌تواند حرکت کند. گفت نه، بالاخره می‌شود کاری کرد و با چرخ و تجهیزات ایشان را آورد.

اتفاقاً از جایی که نشسته بودیم قله دماوند دیده می‌شد. گفتم نگاه کنید آقای پروفیسور! چین دامن مادر من، دماوند را ببینید! ببینید که مادرم چطور سر به آسمان افراشته و با ستاره‌های آسمان صحبت می‌کند! مادر من نمی‌آید... نمی‌تواند بیاید... من باید اینجا پرستار و نگهدارنده باشم.

چشم‌های پروفیسور پر اشک شد و سخن به پایان رسید. ولی بعداً گفت آخر در این جریانات جنگ همه آرزو دارند از ایران بروند بیرون. من بی‌هوا گفتم بی‌وفا مرده که در هنگام تب و ناخوشی مادر او را ترک کند! من باید اینجا مراقب مادرم باشم.

اگر فیلم استاد جنیدی را در اینترنت جستجو کنید می‌بینید که چگونه به وقت نقل این خاطره و گفتن از مام میهن و قله دماوند، بغض می‌کند و چشمانش تر می‌شود. وطن‌دوستی یعنی این!

من از دیار حبیبم نه از بلاد غریب

● مرضیه سلیمانی

بیستم بازمی‌گردد. در فاصله سال‌های ۱۹۲۰ تا ۱۹۴۶ اقدامات متعددی در قبال گروه‌های مختلف آوارگان به عمل آمد که از آن جمله‌اند کنوانسیون‌های ژوئیه ۱۹۲۲ و مه ۱۹۲۶ درباره پناهندگان روسی و ارمنی، کنوانسیون ژوئن ۱۹۲۸ درباره آوارگان آشوری، کلدانی، سوری، کرد و ترک، کنوانسیون اوت ۱۹۳۸ درباره پناهندگان آلمان و سرانجام تأسیس سازمان بین‌المللی پناهندگان در سال ۱۹۴۸ که در اساس‌نامه خود برای اولین بار به آوارگان اشاره و آن را به افرادی اطلاق کرد که نمی‌توانستند یا به دلایلی مدلل و معتبر، از سرزمین و تحت‌الحمایگی دولت خود گریخته و تمایل نداشتند از حمایت دولت متبوع خود برخوردار باشند.

نکته قابل توجه دیگر این که وضعیت آوارگی وضعیتی سیال و متغیر است؛ به این مفهوم که قرار نیست یک آواره همواره آواره باقی بماند. ممکن است در جامعه میزبان جذب شود و تابعیت آن کشور را به دست آورد یا ممکن است به کشور خود بازگردد.

هرچه هست، آوارگی با مهاجرت ارتباطی محکم دارد، چراکه در بیشتر موارد و به‌ویژه در دنیای جدید، مهاجرت معمولاً به شرط آوارگی است. اکنون تقریباً ۱۷۰ کشور جهان وعده داده‌اند در قالب «پیمان جهانی آوارگان» که قرار است در مجمع عمومی سازمان ملل متحد به امضا برسد، به کشورهای میزبان آوارگان و پناهجویان کمک کنند. این پیمان، البته با «پیمان جهانی مهاجرت» تفاوت دارد و شامل برخی اقدامات برای کمک به کشورهای میزبان است.

مطابق یک گزارش، بیش از ۲۵ میلیون انسان در سطح جهان در خارج از کشورهایشان در آوارگی به‌سر می‌برند. هولناک‌ترین بخش ماجرا آنجاست که نیمی از آنها زیر ۱۸ سال هستند و از این شمار فقط ۱۰ کشور دو سوم آنها را میزبانی می‌کنند. بر همین اساس، گزارش سازمان ملل در سال ۲۰۱۵ می‌گوید جنگ داخلی و خشونت در سوریه بزرگ‌ترین دلیل آوارگی و هجرت در دوران ماست. بیش از چهار میلیون سوری در خارج از کشور سوریه و هفت و نیم میلیون نفر درون سوریه آواره و بی‌خانمان هستند.

شاید این جمعیت بتوانند دیاسپورای خود را تشکیل دهند اما آنها نیز با انواع تضادها و تناقضات ذهنی، هویتی، فرهنگی و اقتصادی مواجهند. به این ترتیب آنها نیز به چند دیاسپورای بزرگ تاریخ خواهند پیوست. دیاسپورای یونانی، انگلو ساکسونی، سیاهان، هندی و چینی، یهودی، فلسطینی، ارمنی، کرد، افغانی و شاید... بگذریم!

در این صورت، بخش مهمی از فعالیت سازمان بین‌المللی مهاجرت به ایجاد ارتباط میان دیاسپورا و سرزمین مادری اختصاص می‌یابد. اما وقتی از سرزمین مادری هم چیزی باقی نمانده باشد، شاید تنها تسلائی دل آوارگان این بیت یا بهتر بگویم این سروده عاشقانه از هجرانیات مولانای بزرگ باشد که فرمود:

«والله که شهر بی تو مرا حبس می‌شود
آوارگی و کوه و بیابانم آرزوست».

یعنی همان آدم بی‌دست و پا و زبانی که یک وجب جا روی زمین خدا ندارد.

علت تشکیل و تصویب کنوانسیون ۱۹۵۱ ژنو هم همین بود؛ رسیدگی به وضعیت میلیون‌ها آواره‌ای که در اثر جنگ‌های جهانی اول و دوم از خانه و سرزمین مادری خویش دور افتاده بودند و در عین حال جایی برای ماندن نداشتند. بر این اساس، کشورهای امضاکننده کنوانسیون متعهد شدند که حقوق آوارگان را به رسمیت بشناسند. سرفصل‌های این حقوق به اختصار عبارتند از حق اخراج نشدن به استثنای شرایط خاص و قاطع (ماده ۳۲)، حق مجازات نشدن به خاطر ورود غیرقانونی به کشورهای امضاکننده کنوانسیون (ماده ۳۱)، حق کار (ماده ۱۷ تا ۱۹)، حق سرپناه (ماده ۲۰)، حق تحصیل (ماده ۲۲)، حق استفاده از امکانات و کمک‌های عمومی (ماده ۲۳)، حق آزادی دین (ماده ۴)، حق دسترسی به محکمه (ماده ۱۶)، حق جابه‌جایی آزادانه در قلمرو کشور میزبان (ماده ۲۶) و حق داشتن مدارک هویت و اسناد سفر (ماده ۲۷ و ۲۸).

برخی از کشورها محافظت و حمایت بیشتری از آوارگان را در دستور کار قرار دادند و پا را از محدوده‌های کنوانسیون فراتر گذاشتند؛ مثال معروف آن هم آلمان است که رسیدگی به وضعیت آوارگان را در قانون اساسی خود گنجانده و در چند برهه تاریخی و بحرانی، همراهی و همدلی بسیاری با آوارگان نشان داده است.

آنچه که از مجموع تعاریف بالا در گوشه و کنار ذهن همچون پرسش و عنصری غیرقابل انکار بر ما عیان می‌شود، عنصر ترس است و عجیب آن که به شکل مضحکی ترس در ارتباط با بی‌آزارترین و آسیب‌دیده‌ترین موجود در این مجموعه مطرح می‌شود! از این منظر، آواره کسی است که همواره در ترس زندگی می‌کند و در عین حال، مردم و دولت و کشور میزبان هم از این غریبه یا ناشناخته می‌ترسند.

آوارگی همواره با عدم تعلق همراه است زیرا سرزمین، موطن و خانه جایی است که احساس تعلق می‌آورد؛ احساسی که با هویت، امنیت، محافظت، حمایت، رشد و آرامش پیوندی قاطع دارد. شاید دلیل ترس از آوارگان و بیگانه یا تروریست یا مهاجم پنداشتن آنها نیز همین باشد. از نظر آنها آوارگان موجوداتی هستند که هیچ چیز برای از دست دادن ندارند. بنابراین هر کاری از آنها برمی‌آید و بدتر از همه این که نمی‌توان آنها را رام و سربه‌راه کرد.

آنها آمده‌اند که آرامش و امنیت کشور مقصد را به هم بریزند. ترسیده‌اند و بنابراین بقیه را هم می‌ترسانند. از جا و مکان ثابتشان گریخته‌اند، پس جا و مکان ثابت فعلی هم از آنها می‌گریزد. وقتی کسی آواره می‌شود، دیگر به هیچ چیز، هیچ کس و هیچ‌جا تعلق ندارد و درواقع، آنچه که به او تعلق بوده، دیگر متعلق به او نیست. از همین‌جا بحث «ما» و «آنها» مطرح می‌شود. آوارگان «ما» جد افتاده‌ای هستند؛ منفصل از اینجا و آنجا، معلق، بی‌زمینی که روی آن بایستند.

دلایل آوارگی بسیارند. از جنگ و ناامنی گرفته تا فقر و ناامیدی و تغییرات اقلیمی که به گرسنگی و بی‌کاری منجر می‌شود.

در طول تاریخ هم همواره وجود داشته اما پیدایش گروه‌های بزرگ آوارگان به ابتدای قرن

مادر بزرگم - خدا رحمتش کند، ما او را آجی‌جان صدا می‌کردیم - همیشه می‌گفت هیچ وقت کسی را نفرین نکنید و اگر دلتان چنان شکست که زبانتان به نفرین باز شد، هیچ وقت آرزو نکنید که آواره شود. می‌گفت هیچ دردی مثل آوارگی نیست. آدم آواره دست و پا ندارد. زبان ندارد. روی زمین نیست.

من که معنی و مصداق آواره را نمی‌دانستم، در عالم کودکی هربار آدم آواره را به یک شکل تصور می‌کردم و هربار ترسناک تر و عجیب تر از قبل. چطور می‌شود که آدمی دست و پا و زبان نداشته باشد و روی زمین هم نباشد؟ البته آجی‌جان حرف‌هایش فقط همین چند جمله نبود و خیلی اندرز و مَثَل و مَثَل و حکمت داشت که به هر مناسبتی نثار می‌کرد تا ما را متوجه موضوع و نکته‌ای کند. در همین مسأله از جمله، در روزی دیگر گفته بود: وای از آن روز که یک نفر آه بکشد و با سوز دل بنالد که «نه در غربت دلم شاد و نه رویی در وطن دارم»... اما من در عوالم کودکانه، همان بی‌زبانی و بی‌دست و پای بر سنگ خاطرم حک شده بود.

گاهی که صلات ظهر با دوستانم در کوچه مشغول بازی بودم، سوار بر دُم‌پایی‌های کوچک پلاستیکی نزد مادر بزرگ می‌شتافتم و می‌گفتم آجی‌جان یک آواره دیدم یا یک آواره سرخیان نشسته. وقتی هم که از چیزی می‌ترسیدم، به نوعی آن چیز را به آواره مربوط می‌کردم. مثلاً جارختی پایه‌دارمان که زیر انبوه لباس‌ها خم شده بود، در تاریکی شب همان آواره بی‌دست و پا و زبانی بود که روی زمین هم نبود. کم‌کم آواره به کابوس‌های روز و شبم بدل شد، به نحوی که وقتی بزرگ‌ترها احم و خشمی بروز می‌دادند یا می‌گفتند کار بدی کرده‌ام، تمام تنم به لرزه می‌افتاد. موضوع فقط این نبود که از آواره می‌ترسیدم، ترس واقعی‌ام این بود که مبدا روزی خودم هم آواره شوم و دست و پا و زبانی از دست بروم یا جا بمانم.

آجی‌جان در همان سال‌های کودکی من از دنیا رفت و ترس من از آواره هم کم‌کم جای خود را به ترس از چیزهای دیگر داد اما بعدها که کمی بزرگ‌تر شدم، فهمیدم که دلیل خواسته او چه بوده. مادر بزرگ در سن خیلی پایین با پدر بزرگ ازدواج می‌کند. مدت کوتاهی پس از این وصلت، همسرش تصمیم می‌گیرد برای ادامه تحصیل به نجف برود و نوعروشی را هم با خود ببرد.

آنها پای پیاده در همان دورانی که به قول قدیمی‌ها راه کربلا و نجف بسته بود بی‌آن که مادر بزرگ یک کلمه زبان عربی بدانند، با یک الاغ راهی نجف می‌شوند. و این گونه بوده که آجی‌جان و همسرش آواره شده و عزیزترین دوران زندگی خود را در حبس، بی‌پولی، بی‌جایی، بی‌همزبانی و بی‌کسی سپری می‌کنند. پدر من هم تنها محصول همین دوران کوتاه بود. مادر بزرگ سرانجام با فرزند کوچک خود، تنهاتر از قبل بازمی‌گردد، در حالی که همسرش مدت‌ها با ذات‌الریه دست و پنجه نرم کرده و آخرسر در اعماق غربت و تنهایی، تن به مرگ می‌سپارد.

فرهنگ فارسی عمید در مقابل واژه آوارگی، دربه‌دری، بی‌خانمانی و سرگردانی را به عنوان مترادف و معنا قرار داده است. دیگر فرهنگ‌ها و لغت‌نامه‌ها، دور بودن از سرزمین و وطن، تحیر، غریبی، دربه‌دری و پریشانی را هم معادل آوارگی گرفته‌اند.

مطابق کنوانسیون ۱۹۵۱ ژنو، آواره کسی است که خارج از کشور یا محل زندگی خود باشد و ترس داشته باشد که به خاطر نژاد، مذهب، دین، ملیت، عضویت در گروه اجتماعی خاص یا عقاید سیاسی تحت تعقیب قرار بگیرد و نتواند یا نخواهد تحت حمایت کشور خود باشد یا به آن بازگردد.

از سوی دیگر در ادبیات مرزی، آواره به کسانی گفته شده است که بنا به دلایلی از کشور خود خارج شده و به کشور دیگری عزیمت کرده‌اند اما در آن کشور تابعیتی به ایشان اعطا نشده است. و باز متخصصان انسان‌شناسی و فرهنگ می‌گویند آواره فردی است که تعلقات ضروری ادامه حیات اجتماعی خود، همچون موطن و خانه یا مکانی مناسب و امن برای زندگی و نیز احساس تعلق به هویت جمعی را از دست داده باشد.

با این تفاسیل، آوارگی نه فقط یک مفهوم عینی و فیزیکی، بلکه پدیده‌ای ذهنی و روانی است و آدم آواره با پناهجو، تبعیدی، مهاجر، عضو دیاسپورا (جمعیت مهاجر)، بیگانه و سرگشته تفاوت دارد. و این

چهل سال پیش در همین روز

تمامی مطالب از روزنامه اطلاعات روز یکشنبه ۲۹ مهرماه ۱۳۵۸ (برابر با ۲۹ ذیقعد ۱۳۹۹، ۲۱ اکتبر ۱۹۷۹) نقل شده است.

مرجع رسیدگی به جرائم عادی رئیس جمهور نخست‌وزیر و وزراء

در جلسه علنی عصر دیروز مجلس برسان نهائی قانون اساسی، اصل نحوه رسیدگی به اتهام جرائم عادی رئیس جمهور و نخست‌وزیر تصویب شد. در این جلسه که ریاست آن به‌عهده دکتر بهشتی بود ۳ اصل دیگر نیز بررسی شد. آنگاه مجلس وارد دستور شد و اصل ۱۱۵ به این شرح مطرح شد: نخست‌وزیر و وزیران در صورتی که در زمان تصدی متهم به خیانت سیاسی با توطئه بر ضد امنیت کشور گردند. اتهام آنها در مجلس مورد رسیدگی قرار خواهد گرفت و چنانچه اکثریت مجلس رای به تعقیب داد دیوانعالی کشور رسیدگی به عمل می‌آورد.

آنگاه اصل ۱۱۶ مطرح و به رای گذاشته شد و به این شرح بتصویب رسید.

رسیدگی به اتهام رئیس جمهور و نخست‌وزیر و وزیران در مورد جرائم عادی با اطلاع مجلس شورای ملی در دادگاه‌های عمومی دادگستری انجام می‌شود.

دکتر بهشتی: مردم کردستان تجزیه طلب نیستند

بدنبال تشکیل سمینار اقتصادی ایران آیت‌الله دکتر بهشتی عضو شورای انقلاب و رئیس مجلس خبرگان در یک مصاحبه اختصاصی با خبرنگار اطلاعات در زمینه پیاده‌کردن نظام اقتصادی ایران گفت: خطوط اصلی این نظام در قانون اساسی مشخص خواهد شد.

وی همچنین اظهارداشت: در این نظام استثمار فرد از فرد از بین خواهد رفت و مردم ناچار نخواهند بود نیروی کار خود را بفروشند.

سؤال: آیا شما به‌عنوان عضو شورای انقلاب برای خاتمه‌دادن به حوادث کردستان معتقد به راه حل سیاسی هستید یا راه حل نظامی؟

دکتر بهشتی: دقیقاً باید راه حل در آنجا سیاسی - اجتماعی باشد و راه حل نظامی برای رفع هیچ یک از مشکلات داخل کشور مفید نیست. در صفری که به همراه مرحوم آیت‌الله طالقانی به آن مناطق کردم انطوری که مردم کردستان بمن گفته‌اند طالب خودمختاری به مفهوم تجزیه طلبی نیستند و به آن معنی که اختیارات محلی داشته باشند مخصوص کردستان نیست تمام مردم مناطق ایران باید چنین اختیاراتی داشته باشند.

جنگ خانه به خانه در مهاباد

آخرین گزارش‌های رسیده از مهاباد حکایت از آن دارد که دیشب جنگ تمام عیار بین مهاجمین و ارتش و پاسداران سپاه انقلاب در مهاباد روی داد که این درگیری تا صبح امروز ادامه داشت. در جریان درگیری چندخانه مسکونی ویران شد و از جمله سد مهاباد آسیب دید. اکثر شیشه‌های منازل شکسته و ساکنان خیابان وهرام بکلی خانه‌های خود را تخلیه کرده و بمناطق آرامتر رفته‌اند.

شهر مهاباد از صبح امروز به حالت تعطیل درآمد و تعدادی جنازه در خیابان‌ها افتاده است که اکثر آن و کودک هستند. در اولین ساعات بامداد امروز جنگ بصورت تن به تن درآمد و طرفین درگیر خانه به خانه با یکدیگر می‌جنگیدند.

شرایط تاسیس کلپ تقریحات سالم

آئین نامه جدید تاسیس کلپ‌های تقریحات سالم که به تأیید هیات وزیران دولت وقت جمهوری اسلامی ایران رسیده، جهت اجرا به سازمان تربیت بدنی ایران ابلاغ شد. بر این اساس کلپ‌های تقریحات سالم، از این پس یک مجمع عمومی و یک هیئت مدیره پنج نفره خواهند داشت که یک نفر آنها نماینده سازمان تربیت بدنی خواهد بود و کسانی صلاحیت تاسیس این گونه کلپ‌ها را خواهند داشت که سلامت جسمی و روحی و اخلاقی شان مورد تأیید کامل سازمان تربیت بدنی ایران باشد. این سخنگو افزود: از این پس، از بکاربردن هر گونه وسیله برد و باخت و قمار در این گونه اماکن، جلوگیری خواهد شد.

دیروز بازار رشت تعطیل شد

رشت - خبرگزاری پارس: دیروز بازار رشت به عنوان اعتراض به وقایع چند روز اخیر رشت و بندرانزلی بیکار چه تعطیل شد و بازاریان روحانیون و گروه کثیری از طبقات مختلف مردم به دعوت جامعه روحانیت گیلان در مسجد کاسه‌فروشان این شهر گرد هم آمدند و ضمن پشتیبانی از انقلاب اسلامی به رهبری امام خمینی توطئه‌های ضد انقلاب را شدیداً محکوم کردند.

قاب امروز

استان گلستان دارای سومین رتبه تولید پنبه در کشور / عکس از: راحله حصاری

سرایه

زان پیش که غمهای شبیخون آرند

برگوی که تا باده گلگون آرند

توزر نه‌ای غافل نادان که تو را

در خاک نهند و باز بیرون آرند

خیام

پند بزرگان

هر کودکی هنرمند است؛ مشکل این است که چطور در حین بزرگ شدن هم هنرمند باقی بماند.

پابلو پیکاسو

هرگز نمی توانید از اقیانوس عبور کنید مگر اینکه شجاعت دور شدن از ساحل را داشته باشید.

کریستف کلمپ

امروز در تاریخ

پیروزی دریایی ایران در دماغه میکال

۲۱ اکتبر سال ۱۳۳۳ پیش از میلاد، یک سال و چند هفته پس از جنگ دریایی سالامیس، ناوگان ایران در دماغه میکال دسته ای از کشتی های جنگی سه ردیف پاروزن اتحادیه یونانی ها را به دام انداخت و نابود کرد. مورخان رویدادهای نظامی نوشته اند که با این فتح، ایرانیان «ناموفق بودن خود در جنگ سالامیس» را تلافی کردند.

تصویب قرار داد با کنسر سیوم نفت

۲۹ مهرماه سال ۱۳۳۳ مجلس قرارداد نفت با کنسر سیوم را تنها با ۵ رای مخالف تصویب کرد و همه تلاش های ملت ایران در دوران حکومت دکتر مصدق و تحمل تحریم اقتصادی چندساله را بر باد داد. در سنایز عده مخالفان بسیار کم بود.

لایحه قانون «از کجا آورده‌ای؟» به مجلس داده شد

۲۹ مهرماه سال ۱۳۳۷ خورشیدی دکتر منوچهر اقبال نخست وزیر وقت لایحه «از کجا آورده‌ای» را به مجلس داد که سپس از تصویب به صورت قانون درآمد، اما اجرای آن پس از یکی - دو سال، بدون این که لغو شود، متوقف شد!

کاشف درمان سلطان با اشعه ایکس و رادیوم

۲۱ اکتبر ۱۹۲۸ دکتر چارلز مایو اعلام داشت که با اشعه ایکس و رادیوم می توان از رشد سرطان جلوگیری کرد، سلول های سرطانی را از تکثیر بازداشت و احیاناً برخی از آنها نابود ساخت. دکتر چارلز یکی از دو برادر پزشک و فرزند دکتر مایو جراح انگلیسی بود که به آمریکا مهاجرت و مقیم ایالت مینه سوتا شده بودند و در همانجا کلینیک درمانی - پژوهشی معروف "مایو" را تاسیس کرده اند که سرگرم به کار است و در درمان بیماری سرطان تخصص دارد.

جنگ دریایی ترافالگار

۲۱ اکتبر سال ۱۸۰۵، روزی است که جنگ دریایی ترافالگار میان ناوگان فرانسه و اسپانیا از یک سوی و ناوگان انگلستان از سوی دیگر در این دماغه واقع در آبهای اسپانیا روی داد و به پیروزی ناوگان انگلستان پایان یافت، ولی ضمن آن «نلسون» دریاسالار انگلیسی و فرمانده ناوگان این کشور در کشتی خود «ویکتوری» هدف گلوله یک سرباز دریایی فرانسه قرار گرفت و کشته شد.

آغاز تاکتیک کامیکازی در جهان

۲۱ اکتبر ۱۹۴۴ و در جریان جنگ جهانی دوم، یک هواپیمای نظامی امپراتوری ژاپن که مواد منفجره در بدنه آن جاسازی شده بود و مخازنش پر از بنزین بود در خلیج «لی تی» واقع در مجمع الجزایر فیلیپین خود را به رزمناو سنگین ۱۶ ساله استرالیایی کوئید و آن را از کار انداخت.

در این حمله هوایی انتحاری، فرمانده کشتی و سی تن از افسران و ملوانان آن کشته شدند. با این حمله، تاکتیک «کامیکازی» Kamikaze و وارد عملیات نظامی در جهان شده است.

www.iranianshistoryonthistoday.com

سودوکو

۲۵۹۰

					۳		۸		
					۷		۲		۵
							۹		
				۶	۲				

۷	۴	۳	۹	۵	۸	۶	۲	۱
۶	۲	۱	۷	۴	۳	۹	۵	۸
۹	۵	۸	۶	۲	۱	۷	۴	۳
۳	۷	۴	۸	۱	۹	۵	۶	۲
۵	۹	۶	۳	۷	۲	۸	۱	۴
۸	۱	۲	۴	۶	۵	۳	۷	۹
۲	۳	۷	۵	۸	۴	۱	۹	۶
۴	۶	۹	۱	۳	۷	۲	۸	۵
۱	۸	۵	۲	۹	۶	۴	۳	۷

حل ۲۵۸۹

جدول شرح در متن

غلامحسین باغبان

نهری در همدان نوعی توشی	قبیله	ستون بدن	زمانه	رودی در
↓	تله	فالتیر	عجز	هندوستان
↓	↓	↓	↓	↓
ک				
↓				
مقتدا		قسمتی از پا		
↓		سوره ۳۰ قرآن		
خزنده گزنده		↓		
برنج نوشتری		حمله		
↓		یکدنده		
نصف ۲۰۰		بچه ترسان!		
↓		ساز تیره!		
مکیدن		دارای مجوز		
↓		گورستان		
↓		↓		
وستکاری		پسوند هشتی		
بخشی از خانه		↓		
↓		نوعی سلوار		
↓		↓		
شگرد کشتی		نوعی بازی		
براکندگی		↓		
↓		↓		
ی		↓		
↓		↓		
بدون استراحت		↓		
نمونک		↓		
نام پسرانه		↓		
شهری در آلمان		↓		
↓		↓		
ب		↓		

حل جدول

۵۱۰۲